

Šansa

ZA RODITELJSTVO

Magazin Udruženja

INTERVJU
dr Biljana
Popović
Todorović
Ginekolog

VTO
U BROJKAMA

VTO PRIČA:
Sve će to
jednom proći

Mi nadu
pretvaramo u
stvarnost!

Zakažite besplatnu medicinsku konsultaciju!

- ✓ Klinika koja je prva dobila licencu
- ✓ Koordinator za pacijente iz Srbije 24/7
- ✓ Individualizovani plan lečenja
- ✓ Bez liste čekanja
- ✓ Bez skrivenih troškova

Solun Grčka
Tel: (+30) 2310 457 770
Email: contact-rs@newlife-ivf.gr

Osnivač i izdavač

Udruženje Šansa za roditeljstvo

Adresa redakcije

Kneza Miloša br. 6, 11000 Beograd

Tel. 061/624-5224

Kontakt za marketing i čitaoc

magazin@sansazaroditeljstvo.org.rs

Glavna i odgovorna urednica

Marijana Arizanović

Redakcija

Dragana Krstić, Marijana Arizanović,

Miroslava Subotić, Melisa Selimović

Lektorka

Tamara Drinić

Saradnici i prijatelji

Embryoclinic, Grčka; Merck, Beograd;

NewLife IVF, Grčka; Embryolab, Grčka;

Intermedicus Bis, Beograd; Laboratorije

Beo-lab, Beograd; Clayo Clinic, Češka;

Link4Med, Novi Sad; CORDiPS, Novi Sad;

VidaPharm, Beograd; BabyLab Female, Novi

Sad

Dizajn

SB dizajn, Beograd

Štampa

Zlatna knjiga plus, Jagodina

Tiraž

4000 primeraka

Periodika

tromesečno

CIP - Каталогизација у публикацији

Народна библиотека Србије, Београд

613 ŠANSA za roditeljstvo : magazin

udruženja / glavni i odgovorni urednik

Marijana Arizanović. - 2018, br. 1 (jun). -

Beograd : Udruženje Šansa za roditeljstvo,

2018- (Beograd : BiroGraf Comp). - 27 cm

Tromesečno.

ISSN 2620-0147 = Šansa za roditeljstvo

COBISS.SR-ID 262470668

Izdavač ne odgovara za sadržinu objavljenih

oglasa. Izdavač nije u obavezi da objavljuje

demantije tekstova u kojima se iznose

mišljenja, već samo onih u kojima se iznose

činjenice. Časopis se ne distribuira licima

mlađim od 18 godina.

MARIJANA ARIZANOVIĆ

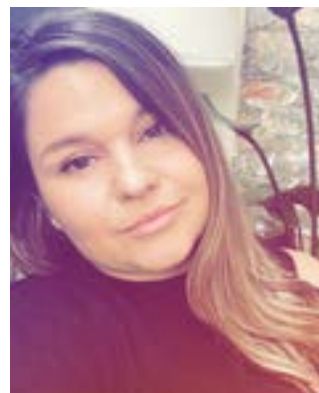
Koordinator Udruženja Šansa za roditeljstvo/

Coordinator of Association

Chance For Parenthood

urednica Magazina Udruženja /

editor Magazine Chance For Parenthood

Dragi prijatelji,

Odavno smo prešli onu granicu upoznavanja, kada ste bili samo pratioci ili čitaoci. Danas, posle mnogo godina komunikacija, podrške, saveta i međusobnog razumevanja – slobodno mogu reći da smo prijatelji. Svima koji su nam se nedavno priključili ili se prvi put sreli sa našim časopisom želimo dobrodošlicu u naš krug bezrezervne podrške. Sve vaše nedoumice, pitanja ili predlozi izvor su tema našeg magazina.

Kao i do sada, pisali smo o reproduktivnom zdravlju, proceduri vantelesne oplodnje, kao i usvajanju – jasno i direktno, onako kako bi vam bilo najjasnije i najprihvatljivije. Muškarcima smo približili problem sa varikokelom, sa kojima se mnogi suočavaju i kojima izaziva strah i bojazan da neće postati roditelji. Kako su miomi i polipi ženska tema, češća nego što se o njoj razgovara, pokušali smo da kroz jedan tekst razgraničimo šta koji od njih predstavlja i koliko je opasan po žensko reproduktivno zdravlje.

Pored naše kolumne, mnogobrojnih stručnih tema, intervjuom sa doktorkom Biljanom Popović Todorović, kao i svima omiljene slatke strane, potrudili smo se da stranice našeg magazina obogatimo onim delom koji svima nama budi najviše emocija – našim iskrenim životnim pričama.

Iako rubrika VTO priče postoji dugo, u njoj je moguće pisati o sebi i anonimno, deliti najiskrenije delove svojih životnih putanja i izazova. Inspirisani vašim željama da čitate o ljudima koji će stati imenom i fotografijama iza svojih reči, sa ovim brojem magazina dobili smo i novu rubriku – Male priče velikih ljudi.

Svi ti veliki ljudi od ovog broja, sa vama će deliti detalje svoje borbe kako bi vas osnažili, ohrabрили, dali vam snage da nastavite dalje i ono najvažnije – pokazali da niste sami. Ima nas mnogo, neki smo bili tu, neki i dalje idu ka svom cilju. Među svima nama vlada ista iskra emocija i razumevanja, podrške i poverenja.

Zato smo tu! Da nam verujete, da se oslonite na nas, da vas podržimo... A za sva ostala pitanja ili predloge o čemu još možemo da vam pišemo u novom broju magazina, javite nam se na 061/624 52 24 ili na mejl magazin@sansazaroditeljstvo.org.rs

PROCES FOLIKULOGENEZE

Žene se rađaju sa određenim brojem primordijalnih (početnih) folikula čije sazrevanje kreće u pubertetu. Od početka puberteta svaki od ovih primordijalnih folikula ima potencijal da se razvije u antralni folikul i da se iz njega oslobodi jajna ćelija koja može da bude oplodjena. Pri početku svakog ciklusa počinje sazrevanje primordijalnih folikula. Ovi folikuli prolaze kroz stadijume primarnog, sekundarnog, a samo neki od njih će doći do tercijarnog folikula (antralnog folikula). Primordijalni folikuli mogu ostati neaktivni, čekajući inicijaciju i više desetina godina. Samo tercijarni folikuli mogu postati dominantni folikuli koji mogu proći kroz proces ovulacije i iz kojih će doći do oslobađanja jajne ćelije.

METODA ASISTIRANOG HEČINGA (AHA)

predstavlja istanjivanje spoljašnjeg omotača embriona (trofoektoderma) radi lakše implantacije u matericu. Ukoliko je debljina prevelika, to može biti razlog zašto nije došlo do implantacije. Metoda može da se izvodi mehanički, korišćenjem oštne i osetljive igle ili putem lasera koji probija spoljašnji omotač embriona pre samog embriotransfera. Da bi došlo do implantacije, embrion mora da izađe iz svog spoljašnjeg omotača, tako da Asistirani hečing omogućava lakše otvaranje omotača i samu implantaciju. Zbog ovoga, ova metoda se uglavnom radi na blastocistama.

Ovu metodu je poželjno koristiti u sledećim situacijama:

- Kod pacijentkinja koje su imale tri ili više neuspešnih postupaka vantelesne oplodnje;
- Kod pacijentkinja koje su starije od 37 godina;
- Kod pacijentkinja kod kojih su embrioni dosta fragmentisani;
- Kod pacijentkinja čije jajne ćelije imaju čvršći omotač (zona pellucida).

MACS (MAGNETNA SELEKCIJA SPERMATOZOIDA)

je dodatan način selekcije najkvalitetnijih spermatozoida. Ova metoda se savetuje:

- *Pacijentima koji imaju visok nivo DNK fragmentacije;*
- *Kod parova koji su imali višestruke ponovljene spontane pobačaje sa neutvrđenim uzrokom;*
- *Kod parova koji su imali lošiji kvalitet embriona, koji se ne može pripisati jajnim ćelijama.*

MACS tehnika uključuje korišćenje antitela vezanih za sitne magnetne čestice koje imaju sposobnost prepoznavanja oštećene sperme koja nema sposobnost da oplodi jajnu ćeliju. Na ovaj način se izdvajaju najbolji spermatozoidi. Ukoliko pacijenti imaju visok nivo DNK fragmentacije, šansa za razvoj kvalitetnog embriona je smanjena pa i sama uspešnost postupka, zato što je genetska struktura neophodna za razvoj embriona. Najčešći uzrok povećane DNK fragmentacije je oksidativni stres koji predstavlja neravnotežu između udela proizvedenih slobodnih radikala i antioksidanata gde se primećuje povećana koncentracija slobodnih radikala.

MALE PRIČE VELIKIH LJUDI

U želji da približimo različite životne priče ljudi koji se bore za potomstvo, osmislili smo rubriku o ovim važnim, velikim pričama – pričama ljudi koji će imenom i prezimenom stati iza svojih reči i pokazati da je moguće i kada mislimo da nije

22

RADIONICE U CENTRU

Svaki čovek koji ima problem sa sterilitetom silno želi da sazna šta koji pojam znači i kako može sam sebi da pomogne i ublaži strahove od nepoznatog. Jednostavno, činjenica da ne možemo da budemo roditelji onda kad to želimo je često sama veoma teška, a dodatno nas opterećuje to što ne znamo ni kada, ni na koji način ćemo postati roditelji. Na tom putu je previše pitanja.

26

INICIJATIVA

Nedavno je pokrenuta zajednička Inicijativa za unapređenje usluge preimplantacionog genetskog testiranja PGT u Srbiji. Naime, iako je preimplantaciono genetsko testiranje odobreno još 2015. članom 26. Zojinog zakona u praksi se nailazi na prepreku kad je reč o konkretnoj primeni i sprovođenju ove analize.

30

KRILA U NAMA

Bojana Jedoksić, predsednica Udruženja Krila u nama učinila nam je tu čast i predstavila svoju misiju i ciljeve njenog udruženja, sa željom da se svi osvrnemo na temu bolesti štitne žlezde koja je svima nama, koji prolazimo kroz lečenje steriliteta, veoma bitna. Zato pročitajte tekst u nastavku i ukoliko vam je potrebna pomoć i podrška javite se - Krila u nama su tu za vas.

36

Šansina Kolumna

Autorka: Miroslava Subotić

Jako je teško objasniti koliko se trudimo da izdržimo sve, da prebrodimo prepreke, da održimo ravnotežu u emocijama, da ne posustanemo – svesni da put do roditeljstva može da potraje. Na svakom koraku snaga će nam biti potrebna... Za ovaj put potrebno je mnogo energije koju ne smemo rasipati na neke usputne, nepotrebne stvari. Ali...

Lečenje steriliteta može da traje godinama, pa čak i decenijama... Zaista ne znamo kada ćemo stići do našeg cilja i kakav će nam taj put biti. Ponekad je protkan različitim intervencijama koje nekad i bole, ili nam treba vremena za oporavak. Ponekad nam treba vremena i da prihvatimo novootkrivenu dijagnozu, nekada da donesemo odluku o daljem lečenju, a nekada nam je, jednostavno, potrebno da prihvatimo neplodnost! To i jeste sastavni deo lečenja.

Moramo spomenuti nešto što je zaista nepotrebno, a opterećuje nas koji se borimo sa ovim problemima. Veliki broj ljudi nam se javlja sa veoma lošim iskustvom u verbalnoj komunikaciji sa lekarima i medicinskim osobljem. Znam, sve je individualno, često budemo preosetljivi, pa neke rečenice

pogrešno shvatimo ili prihvatimo. Možda ženu tada zaboli nešto što je inače ne bi bolelo – bilo da je to reč, grimasa, ili nedostatak vremena... Da, mi jesmo preosetljive u ovoj fazi života, ali nismo mi tome krive. Takva je ova borba. Teško nam je da shvatimo da ne možemo biti majke onda kada mi to želimo i živimo sa pritajenim strahom da to nikada nećemo biti!

Ponekad nam je teško, nama u udruženju, da razumemo zašto bi neko, kome smo dali svoje telo u ruke i dali poverenje da nas baš on ili ona vodi do ostvarenja najvećeg životnog sna, postupao tako. Zaista smo čuli mnogo priča u kojima žene iz ordinacija izlaze plačući. Mnoge zbog dijagnoze, saznanja o samom problemu, a, verujte, mnoge jer su ponižene, uvređene, osramočene i to bez jednog jedinog razloga da

to budu. Znamo, priča ima raznih. Reći će da je možda pogrešno shvaćeno, protumačeno... Da je nedostajalo vremena ili strpljenja...

Zato ovaj tekst nastaje.

U ime svih ljudi koji imaju neki problem da postanu roditelji, apelujemo na sve koji učestvuju u tome, pogotovo medicinsko osoblje – BUDITE LJUDI! Poštovani lekari, ukoliko možete - budite nežni, ako možete - pokažite empatiju... Kada se borimo za svoje dete uplašeni smo, nesigurni, vrlo često i ljuti... Mnogo je patnje u trenucima kada saznajemo da imamo problem i kada se suočavamo sa neplodnošću i čitavom borbom koja nas čeka – zato nam treba vaša podrška. A najvažnije od svega, bez vas i vaše stručnosti i pomoći ne znamo da li bismo mogli do cilja.

Direktor kliničke laboratorije Embryolaba, Ph.D. M.Med.Sc. Ahileas Papateodoru ističe:

Uz korišćenje embrioscopa i Timelapse tehnologije i veštačke inteligencije, u našoj laboratoriji nudimo još pouzdaniju i specijalizovaniju uslugu, bolje predviđamo ishod vašeg tretmana i nudimo vam najbolju moguću negu. Uz visoku tehnologiju i naučnu preciznost, obezbeđujemo efikasnu procenu i selekciju embriona koji imaju najbolje šanse za uspeh. Pratimo i procenjujemo razvoj embriona u realnom vremenu i u svakoj fazi, tako da možemo da donesemo odgovarajuće odluke, najbolje za vas.

Gospodja Aleksia Hatziparasidou MSc, PMI-RMP, konsultant klinički embriolog, direktor Embryolab akademije, suosnivač Embryolab klinike izjavila je:

Na ovaj način povećavamo verovatnoću uspešne trudnoće i smanjujemo rizik od gubitka ploda. Usvajamo inovativne tehnologije za poboljšanje ishoda potpomognute oplodnje. Verujemo nauci, prihvatamo tehnologiju i vodimo VTO laboratoriju pete generacije kako bismo pružili najbolju moguću negu i podršku ženama i svim parovima koji se suočavaju sa problemima pri začeću.

Tako postižemo naš zajednički cilj: zdravu trudnoću. Naša laboratorija je okruženje koje promovise sigurnost, nauku i pozitivne rezultate! Već je rođeno više od 12.000 dece. Naša laboratorija je „laboratorija za vantelesnu oplodnju sledeće generacije“ i mi smo više nego ponosni što svakodnevno radimo na razvoju najbolje moguće sredine za kultivaciju vaših embriona!

Embriološka laboratorija klinike Embryolab: Povećavamo vaše šanse za uspeh!

Upoznajte Embryolab

Zašto odabrati Embryolab: U Embryolabu prepoznajemo značaj optimizacije svakog koraka u VTO procesu. Naš iskusan tim od osamnaest visoko obrazovanih, akreditovanih kliničkih embriologa koristi najsavremenije tehnologije i tehnike kako bi usavršio i individualizovao pristup lečenja, povećavajući šanse za uspešno začeće za svaki par ponaosob.

Odabirom Embryolaba za vaš tretman vama u prilog ide korišćenje aplikacija sa veštačkom inteligencijom i personalizovan pristup praćen preciznošću i inovacijama. Upoznajte tehnike koje koristimo!

Svet Embryolaba Obećanje koje život znači

- Vantelesna oplodnja
- Donacija jajnih ćelija i uzorka sperme
- Donacija embriona
- Preimplantaciona genetička dijagnoza
- Intra-citoplazmatska injekcija spermatozoida (ICSI)
- Assisted Hatching
- Uzganjanje blastociste
- Time-Lapse Tehnologija u VTO laboratorijama
- AI (Veštačka inteligencija) u vantelesnoj oplodnji
- Testiranje indeksa fragmentacije DNK spermatozoida (DFI)
- Zymot-Mikrofluidna tehnika sortiranja spermatozoida

Kontaktirajte nas danas i možete na srpskom jeziku sa koordinatorkama sa višegodišnjim iskustvom u vantelesnoj oplodnji dogovoriti vaš prvi sastanak i dobiti mišljenje naših stručnjaka.

Započnite ovde svoje putovanje ka cilju i ostvarenju snova da postanete roditelji.

Bićemo uz vas na svakom koraku!

embryolab
Next Gen IVF

Embryolab
Next Generation IVF Clinic

PROCENJIVANJE PODOBNOSTI USVOJITELJA

Mnogo je pitanja stiglo do nas vezano za usvajanje dece. Mnogobrojne porodice zainteresovale su se za jedan deo procesa, tačnije za razgovore u Centru za socijalni rad. U pitanju su razgovori koje vodi tim koji je zadužen za našu procenu podobnosti. Kroz te razgovore, oni upoznaju nas i naše dobre i loše strane i samim tim grade sliku o nama kako bi kasnije doneli odluku i napisali zaključak o našoj podobnosti ili nepodobnosti.

U nastavku su teme koje pokrivaju ovi susreti, a uobičajeno je da ih je nekoliko, najčešće 6 ili 7, zavisi od situacije. Kroz tematske celine, koje ćemo opisati u tekstu, tim koji je sastavljen od psihologa i socijalnih radnika ima zadatak da proceni i oceni ono što mi kao zajednica, porodica ili pojedinac nudimo za dete i kroz te razgovore procenjuje se naše psihofizičko zdravlje i određeni životni kvaliteti.

Na prvom susretu se govori na temu:

ŠTA TREBA ZNATI O USVOJENJU DETETA?

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Šta treba znati o usvojenju** jeste razumevanje usvojenja i proširivanje znanja o usvojenju kod usvojitelja.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) znanja i informisanost budućih usvojitelja o usvojenju;
- 2) iskustva budućih usvojitelja u vezi sa usvojenjem;
- 3) sličnosti i razlike između roditelja-usvojitelja i bioloških roditelja;
- 4) prava i obaveze budućih usvojitelja i upoznavanje sa postupkom usvojenja.

Nakon upoznavanja sa samim procesom usvojenja, nastavak razgovora bazira se na nekoliko tematskih celina.

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Motivi za usvojenje deteta i stabilnost odluke o usvojenju** jeste da budući usvojitelji razumeju sopstvenu motivaciju za roditeljstvo i da se ispita stabilnost donete odluke o usvojenju.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) motivi za roditeljstvo;
- 2) motivi budućih usvojitelja za usvojenje deteta;
- 3) nepovoljna iskustva i prevazilaženje teškoća vezanih za nemogućnost ostvarivanja biološkog roditeljstva (na nivou para i pojedinačno);
- 4) stabilnost odluke o usvojenju kao načinu da se postane roditelj.

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Karakteristike deteta za usvojenje** jeste proširivanje opštih znanja budućih usvojitelja o detetu za usvojenje i njegovoj porodici i poreklu.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) znanja budućih usvojitelja o detetu za usvojenje;
- 2) predrasude budućih usvojitelja vezane za usvojenje i promena stavova koji su na njima bili zasnovani;
- 3) razumevanje zašto deca za usvojenje ne mogu da žive u svojim porodicama;
- 4) podaci o detetu i njegovoj porodici koje budući usvojitelji žele da saznaju;
- 5) početne ideje budućih usvojitelja o usvojenju deteta prilagođene konkretnim saznanjima i realnim mogućnostima.

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Razvoj i potrebe deteta** jeste sticanje znanja budućih usvojitelja o razvoju i potrebama deteta, kako bi se razvila njihova osetljivost i sposobnost da na razvoj i potrebe deteta adekvatno odgovore.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) potrebe deteta i iskustva budućih usvojitelja sa decom različitog uzrasta;
- 2) usvajanje i proširivanje postojećih znanja o različitim uzrasnim periodima i potrebama dece, sa posebnim osvrtom na najraniji uzrast;
- 3) proširivanje znanja budućih usvojitelja o postojanju individualnih razlika u razvoju dece;
- 4) faktori razvoja deteta i razvoj koji ima specifičnosti;
- 5) sticanje znanja o načinu na koji se mogu umanjiti posledice nepovoljnih ranih iskustava deteta;
- 6) najbolji interes deteta - šta znači biti dobar roditelj.

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Detetova prošlost, identitet i druga pitanja vezana za usvojenje** jeste predočavanje budućim usvojiteljima pitanja vezanih za dete i priprema da odgovore na njih, kao i na specifične zadatke uloge roditelja, a u skladu sa potrebama i interesima deteta.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) pravo usvojenog deteta da zna istinu o svom poreklu;
- 2) značaj povezivanja prošlosti i sadašnjosti deteta;
- 3) izgradnja pozitivnog stava budućih usvojitelja prema detetovim biološkim roditeljima;

- 4) kada i kako detetu saopštiti istinu o njegovom poreklu;
- 5) sticanje veština budućih usvojitelja za komunikaciju sa okolinom o pitanjima vezanim za usvojenje.

Cilj koji se postiže obrađivanjem tematske celine **Dolazak deteta u porodicu** jeste priprema budućih usvojitelja za dolazak deteta u njihovu porodicu u cilju brže i uspešnije adaptacije deteta.

U okviru ove tematske celine realizuju se sledeći sadržaji i zadaci:

- 1) dolazak deteta u porodicu kao događaj koji zahteva obostrano prilagođavanje;
- 2) unapređivanje roditeljske uloge i uticaj na partnersku relaciju;
- 3) prilagođavanje postojeće porodične organizacije potrebama deteta;
- 4) priprema budućih usvojitelja za početne kontakte sa detetom;
- 5) komunikacija budućih usvojitelja sa socijalnom sredinom nakon dolaska deteta i pomoć prilikom planiranja života u prvim danima i nedeljama po dolasku deteta u njihovu porodicu.

Priprema za usvojenje obavlja se tokom procene opšte podobnosti usvojitelja, ali obavezno pre donošenja konačne odluke o opštoj podobnosti za usvojenje, osim ako ne usvaja supružnik ili vanbračni partner roditelja, odnosno usvojioca deteta.

Program pripreme za usvojenje sprovodi organ starateljstva na čijem području budući usvojitelji imaju zajedničko prebivalište, odnosno boravište.

Autorka: Dragana Krstić

Poverenje, strpljenje i komunikacija

Biljana Popović Todorović je ginekolog, subspecialista reproduktivne medicine, klinički androlog i šef odeljenja za vantelesnu oplodnju u bolnici Avala u Beogradu. Evropski je klinički inspektor za akreditaciju IVF centara, kao i evropski procenitelj centara za subspecializaciju iz reproduktivne medicine. Niz godina radila je i usavršavala se u Centru za reproduktivnu medicinu, UZ Brisel u Belgiji.

Drago nam je da govorite za naš Magazin i hvala Vam na vremenu. Znamo da ste stekli višegodišnje iskustvo u Belgiji i da sada radite u beogradskoj klinici. Za početak nam kažite koliko se praksa razlikuje ovde i u Belgiji?

Hvala Vam na pozivu i biće mi zadovoljstvo da govorim za Vaš Magazin.

Započeli ste sa ozbiljnim pitanjem.

Klinika na kojoj sam radila u Briselu je prva u svetu uradila postupak mikrofertilizacije tj. ICSI i to je jedan od osnovnih pokazatelja veoma visokog naučnog i stručnog nivoa koji se tamo decenijama neguje i razvija. Na tamošnjoj klinici radi se veliki broj ciklusa, preko 5000 aspiracija, 4000 krioembriotransfera, 3000 inseminacija itd. Način na koji mi u Srbiji radimo je naravno sličan, ali su organizacija, kao i zakonska regulativa ove oblasti drugačiji. U Belgiji zdravstveno osiguranje pokriva 6 stimulisanih postupaka i sve kriotransfere iz tih postupaka do 43 godine. Postupak je moguće raditi i između 43. i 45. godine ali su troškovi na teret pacijenta. Nakon navršene 45. godine nije dozvoljeno raditi aspiracije, dok je embriotransfer iz postupaka pre 45. godine moguće obaviti do 47. godine.

Prema Vašem mišljenju, kada par treba uputiti na postupak vantelesne oplodnje?

Ukoliko je žena mlađa od 35 godina ispitivanja bi trebalo započeti kada do trudnoće nije došlo nakon godinu dana nezaštićenih redovnih odnosa a kod žena starijih od 35 godina nakon 6 meseci.

Indikacija za vantelesnu oplodnju kod žena su neprohodni jajovodi, poremećaji ovulacije, faktori materice, endometrioza, ali treba naglasiti da je starosna dob žene vodeći faktor. Muški faktor obuhvata smanjen broj i kvalitet spermatozoida, i kada kod muškaraca nema spermatozoida u ejakulatu, tj kada postoji azoospermija. Kod 15% parova se radi o idiopatskom infertilitetu, odnosno sve je uredno kod oba partnera - ovulatorni ciklusi, prohodni jajovodi, normalna materica, normospermija - ali do trudnoće ne dolazi .

Koliko smo, kao društvo, svesni biološkog potencijala i sata koji neminovno otkucava?

Na žalost nedovoljno. Reproductivni potencijal žene je vremenski ograničen. Mi se rodimo sa svom svojom jajničkom rezervom tj. folikulima i od prve menstruacije ih trošimo iz meseca u mesec. U toku jednog menstrualnog ciklusa jedan folikul ide u ovulaciju tj. oslobodi

jajnu ćeliju, dok u istom trenutku u proseku 1000 folikula propadne, i to je nezaustavljivo, genetski predređeno. Kada iscrpimo sve svoje folikule, ulazimo u menopauzu. Istovremeno, ne znači da su jajne ćelije žene dobrog kvaliteta sve do menopauze. Sa starenjem ne samo da se smanjuje broj folikula već, što je mnogo važnije, drastično opada kvalitet jajnih ćelija koje nastaju iz tih folikula.

Za razliku od žena, muškarci na nešto više od dva meseca redovno obnavljaju proizvodnju reproduktivnih ćelija tj. spermatozoida. Sa starenjem, naravno, opada broj i kvalitet spermatozoida ali muškarci mogu da ostvare očinstvo u poznim godinama, ali sa mnogo mlađim ženama. Ovo je nešto što ja iznova pričam parovima na konsultacijama.....

Da li postoji nešto, makar i na dugoročnom planu, što bi moglo da utiče na kvalitet jajnih ćelija?

Naravno, stil života može veoma negativno da se odrazi na kvalitet jajnih ćelija. Naučno je dokazano da pušenje dovodi do ranije menopauze, odnosno ubrzava proces trošenja folikula tj. jajnih ćelija, kao i njihovog kvaliteta. Gojaznost, takođe, negativno utiče na kvalitet jajnih ćelija, kao i neuhranjenost.

Sve negativno što se dešava u telu žene utiče na kvalitet jajnih ćelija.

Koliki je uticaj lekara na ishod postupka vantelesne oplodnje?

Mislite na pripremu kao i na vođenje stimulacije jajnika u okviru postupka vantelesne oplodnje. Priprema obuhvata regulisanje telesne težine, regulisanje svih mogućih stanja koja utiču na ishod postupka, kao što je na primer stanje štitaste žlezde. Naravno prestanak pušenja. Ukoliko postoji patologija jajovoda kao što je hidrosalpinks potrebno je uraditi laparoskopiju i prekinuti komunikaciju materične šupljine i oštećenog jajovoda jer se time smanjuje rizik od neuspeha postupka kao i vanmaterične trudnoće. I neka druga stanja zahtevaju hiruršku pripremu pre postupka vantelesne oplodnje, na primer miomi koji remete materičnu šupljinu ili svojom veličinom kompromituju cirkulaciju u zidu materice. Polipi, miomi i pregrade u materici zahtevaju histeroskopiju. Endometrioza u pojedinim situacijama zahteva hirurško lečenje, postoje jasno definisani kriterijumi kada treba operisati endometriozu jer svaka operacija na jajnicima može dovesti do smanjenja jajničke rezerve.

Što se tiče stimulacije jajnika, svaka pacijentkinja zahteva individualni pristup.... Kada postoji previše folikula, kao

kod pacijentkinja koje imaju policistične jajnike, onda vodimo računa da ne dođe do hiperstimulacije jajnika, dajemo manje doze lekova za stimulaciju i, ukoliko postoji rizik, zamrzavamo embrione tzv. *freez all*. Ne radi se svež embriotransfer već se embrion vraća u nekom od narednih ciklusa. Ukoliko i dođe do hiperstimulacije, ona je blaža i simptomi se smire za 7 do 10 dana tj. do prve menstruacije. Ako pacijentkinja ima nisku jajničku rezervu onda se vrši procena da li dati maksimalnu ili, ako imamo jedan ili dva folikula, samo blagu stimulaciju. Uloga lekara tj. ginekologa, subspecijaliste reproduktivne medicine, koji vodi ceo postupak je bitna u smislu da se smanje rizici za neuspeh ali najvažniji prognostički faktor su godine žene. Da pojednostavim, 80% uspeha je do jajne ćelije, 10% su spermatozoidi a 10% sve ostalo – tu spada, između ostalog, i endometrijum..

Da li se slažete sa tim da je reproduktivno zdravlje veoma važna tema za mlade ljude i koliko bi njihovo informisanje doprinelo da se izbegnu određeni reproduktivni problemi u kasnijem dobu?

Hvala Vam na ovom pitanju.

Mladi bi trebalo da imaju svest o reprodukciji. Ponašanje i navike u mladosti mogu da dovedu, kao što ste i sami rekli, do reproduktivnih problema kasnije.

Seksualno prenosive bolesti i infekcije kao posledicu mogu imati neprohodnost jajovoda, pušenje utiče na

broj i kvalitet jajnih ćelija i spermatozoida, gojaznost, neuhranjenost, kao i nepravilna ishrana takođe.

Ako vam par kaže da puše paklu cigareta dnevno od svoje 16. godine, već dvadeset godina, već na početku znate da postoje problemi sa kvalitetom reproduktivnih ćelija i sa sniženom jajničkom rezervom.

Da li psihološko stanje pacijenata utiče na sam tok postupka vantelesne oplodnje?

Nije lako biti pacijent i prolaziti kroz postupak vantelesne oplodnje.

Ukoliko čitate radove koji govore o akutnom i hroničnom stresu u različitim fazama postupka vantelesne oplodnje, fazi aspiracije, periodu nakon aspiracije i fertilizacije, kao i u toku trudnoće, jasno je da stres definitivno negativno utiče na ishod postupka.

Savetujem pacijentima da se obrate psihologu za pomoć ukoliko im je ona potrebna. Pitali ste me o razlikama u postupku ovde i u Belgiji. Tamo smo radili sa timom psihologa tj. oni su bili deo tima klinike.

Imam pacijentkinje koje pate od anksioznosti i drugih poremećaja zbog svega kroz šta prolaze, kao i pacijentkinje koje imaju terapiju indikovanu od strane nadležnog psihijatra. U dogovoru sa nadležnim psihijatrom, modifikuje se terapija koja nije kontraindikovana u trudnoći.

Molimo Vas za praktičan savet. Da li treba tokom stimulacije da budemo na bolovanju, ležimo, smanjimo socijalne kontakte ili ne? Isto pitanje i za period posle transfera.

U toku stimulacije nema potrebe da budete na bolovanju. Kako odmiče stimulacija treba smanjiti fizičke aktivnosti u smislu intenzivnog vežbanja jer jajnici su veći nego inače i mogu biti bolno osetljivi, nagli pokreti mogu da dovedu do uvrtanja odnosno takozvane torzije jajnika.

Ležanje posle transfera se ne preporučuje. Svim pacijentima savetujem normalno ponašanje, naravno bez intenzivne fizičke aktivnosti zbog prethodno objašnjenog.

Socijalni kontakti mogu da budu smanjeni u smislu izbegavanja velikih skupova ako je sezona gripa ili respiratornih infekcija.

Naravno, ukoliko se radi o fizički zahtevnom poslu, o noćnom radu, svi će preporučiti bolovanje.

Da ste ovo pitanje postavili u Belgiji, odgovor bi bio da je bolovanje dozvoljeno u trajanju od 5 dana, koje pacijentkinje iskoriste za dan aspiracije, kao i dan nakon aspiracije, kada se savetuje mirovanje, kao i par dana nakon transfera.

Znamo da ste načelnik odeljenja za vantelesnu oplodnju u Opštoj bolnici Avala, pa bismo Vas pitali i da nam pojasnite koje sve procedure se mogu obaviti u vašoj bolnici?

U Bolnici Avala mogu da se obave sve procedure u okviru pripreme pacijenata za postupak vantelesne oplodnje dijagnostička i operativna histeroskopija i laparoskopija, ispitivanje prohodnosti jajovoda pod kontrolom ultrazvuka sa kontrastnim sredstvom, kao i svi postupci dobijanja semena hirurškim putem (PESA, FNA i TESE). Naša bolnica ima porodilište kao i tim eksperata za vođenje trudnoće, i sve više pacijenata svoj put do potomstva ostvari sa našim timom.

Imamo saznanja o tome da je bolnica Avala opremljena izuzetnim uređajima u IVF laboratoriji na VTO odeljenju. Pojasnite nam kako i koliko oprema i protokoli rada mogu da utiču na uspeh vantelesne oplodnje?

Kvalitetna IVF laboratorija je preduslov za uspeh postupka. Važna je oprema ali još važnija je kontrola kvaliteta.

Mere kontrole kvaliteta uključuju redovno praćenje opreme, validaciju procedura i poštovanje najboljih praksi u upravljanju laboratorijom. Pridržavajući se ovih standarda, IVF laboratorija obezbeđuje strogo kontrolisano okruženje za razvoj embriona.

Imamo vrhunski opremljenu laboratoriju, kontrola kvaliteta je sastavni deo funkcionisanja naše IVF laboratorije sa iskusnim kadrom na čelu sa embriologom Milicom Krstivojević.

Za kraj bi bilo lepo da pošaljete poruku svim ljudima koji imaju problem sa sterilitetom i savet svima koji se bore da dobiju svoje dete.

Vantelesna oplodnja je proces. Važno je poverenje, strpljenje i komunikacija.

Molim vas nemojte da čekate.

Da li je bitan ili nije?

Previše ili premalo kortizola može veoma negativno da utiče na neke sistemske funkcije, što je važno i za one koji ne leče neplodnost. Ovaj hormon je posrednik između stresa i odgovora tela na njega, on utiče na imunitet i na metabolizam. Upravo zbog svega navedenog, može loše da se odrazi na ovulaciju i menstruaciju što su dva jako bitna procesa u telu za dobijanje deteta.

Najvažniji faktori koji snažno doprinose neuravnoteženom nivou kortizola su faktori koji izazivaju stres, depresija, anksioznost, zbog čega se nekako i pripisuje vremenu u kom lečimo neplodnost, jer je borba za bebu prepuna takvih emocija.

Kortizol se proizvodi u nadbubrežnim žlezdama, sintetiše se iz holesterola i oslobađa iz hipofize. On povećava glukozu u krvi i pomaže mozgu da efikasnije koristi tu glukozu. Ovaj hormon pomaže i kod oštećenja tkiva i praktično rečeno, može da utiče na svaki sistem organa jer se receptori koji mogu primiti ovaj hormon nalaze u skoro svakom tkivu organizma.

Kada smo u stresnim situacijama, kortizol nam daje onaj podsticaj koji nam je potreban da prevaziđemo takvu situaciju.

Stres koji doživljavamo, posebno na dugoročnom planu, neizbežno dovodi do problema sa kortizolom i taj stalni pritisak utiče na um, emocije i na telo. Kada smo pod stresom, znamo da je prisutan odgovor tela na nivo kortizola, a kada smo pod konstantnim stresom onda odgovor kortizola nikada ne prestaje, utiče na imunitet, varenje i na plodnost.

Hipofiza - nadbubrežna žlezda je mesto gde se proizvodi kortizol i predstavlja suštinski faktor u plodnosti. Ova žlezda je uključena u rad hipotalamus-hipofizno-gonadotropne ose (HPG), koja je odgovorna za regulisanje

reproduktivne aktivnosti i oslobađanje hormona jajnika. Hronični stres i, zauzvrat, visoki nivoi kortizola, mogu izazvati poremećaj koji onda može dovesti do neravnoteže nivoa hormona.

Povišeni nivoi kortizola mogu imati „prigušujući efekat“ na hormon koji oslobađa gonadotropin (GnRH), što onda uzrokuje da telo ne signalizira hipofizi da oslobađa FSH i LH. Veza između vašeg mozga i vaših jajnika je otežana i može prouzrokovati kašnjenje ili izostanak ovulacije - i nepravilnu menstruaciju ili njen potpuni izostanak. Visok kortizol takođe može smanjiti proizvodnju estradiola i pogoršati kvalitet jajnih ćelija.

Prolazak kroz neplodnost uzrokuje mentalni, emocionalni i fizički stres. Nije iznenađujuće da je nekoliko studija pokazalo da žene u vantelesnoj oplodnji imaju abnormalne nivoe kortizola. I, naravno, što duže prolazite kroz lečenje steriliteta ili doživljavate povišene nivoe stresa, to će vaši nivoi verovatno biti neuravnoteženiji. Sve je individualno i ne moraju baš svi na stres reagovati isto, ali ipak, većina žena u VTO proceduri ima povišen nivo kortizola.

Jedan od načina da utvrdite da li su vam kortizol ili drugi hormoni neuravnoteženi je da pogledate svoj menstrualni ciklus: Da li imate izostanak ili neredovne menstruacije? PMS gori od uobičajenog? Ako nemate ovulaciju, to može uzrokovati poremećaje u vašem raspoloženju.

Drugi način je da objektivno posmatrate svoje opšte stanje: Da li se osećate pod stresom? Imate li problema sa spavanjem? Da li vam je varenje lako ili otežano? Da li se razboljevate češće nego inače? Da li se osećate depresivno?

Ako imate neke od ovih simptoma, bilo bi dobro da analizirate nivo kortizola u krvi.

PUT DO KOMISIJE

POČETAK

uradite osnovne analize

ginekolog vas upućuje u savetovalište za sterilitet

potrebne analize za komisiju

uputi: za ženu za muškarca

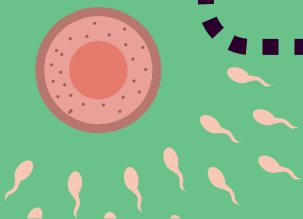
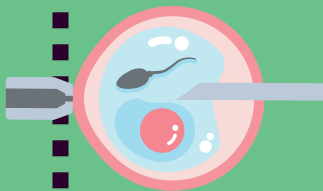
čekate pozivno pismo

upute za kliniku overavate u socijalnom

preuzimate OLK 12 iz socijalnog

javljate se klinici na prve konsultacije u terminu iz pozivnog pisma

komisijski pregled (birate kliniku u kojoj želite da radite VTO)

radite prohodnost jajovoda HSG

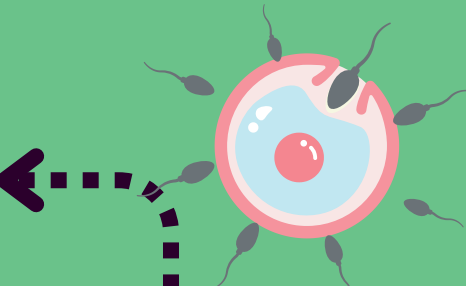
prohodni jajovodi:
radite
INSEMINACIJU

jajovodi nisu prohodni:
NE radite inseminaciju

zakazujete
komisiju za VTO

dogovarate sa
lekarom početak
stimulacije

NA NAŠEM SAJTU
www.sansazaroditeljstvo.org.rs
MOŽETE POGLEDATI
DETALJAN VTO VODIČ

STUDIJA O PITANJU KOJE ČESTO POSTAVLJAMO

ZAŠTO SE MNOGI EMBRIONI NE RAZVIJU?

Nakon aspiracije najčešće nas muče iste brige. Koliko će se jajnih ćelija oploditi, koliko ćemo dobiti embriona i kakvog će kvaliteta oni biti? To su ta famozna pitanja na koja nemamo odgovore. Neretko dobijemo odličan broj jajnih ćelija, a kasnije dobijemo mali broj embriona. Jednostavno, oplodnja ne prođe kako smo očekivali. U nastavku teksta izdvojili smo detalje iz studije koja se bavila određenim uzrocima zbog kojih ne dolazi do oplodnje jajne ćelije.

STUDIJU JE VODIO DR DITER EGLI, DOKTOR NAUKA NA VAGELOS KOLEDŽU LEKARA I HIRURGA UNIVERZITETA KOLUMBIJA.

Rezultati istraživanja pružaju novi uvid u osnovnu biologiju ljudske reprodukcije i dugoročno bi mogli dovesti do poboljšanja stope uspeha vantelesne oplodnje (IVF). Studija je objavljena onlajn.

Kod ljudi, oplođena jajna ćelija, nažalost, nije garancija za uspeh vantelesne oplodnje. Većina embriona prestaje da se razvija i propada u roku od nekoliko dana nakon oplodnje, obično zato što imaju abnormalan broj hromozoma. Novijom studijom, istraživači su otkrili da je većina ovih hromozomskih grešaka posledica spontanih grešaka u replikaciji DNK u najranijoj fazi ćelijske deobe. Možda zvuči konfuzno, ali detaljnije objašnjenje dobićete u nastavku teksta.

Oprilike 24 sata nakon što je jajna ćelija oplođena, počinje proces podele ćelije. Tokom ćelijske deobe, ceo genom – 46 hromozoma koji sadrže više od 3 milijarde baznih parova DNK mora biti verno umnožen. Duplikati skupova hromozoma se zatim moraju razdvojiti tako da svaka ćerka ćelija dobije kompletan

set. U mnogim ljudskim embrionima stvorenim za IVF, nešto pođe po zlu i neke ćelije unutar embriona imaju premalo ili previše hromozoma.

Umnožavanje genoma je izazovan zadatak za rani embrion i istraživači su dugo imali teoriju da se greške dešavaju tokom završne faze ćelijske podele, kada se duplirani skupovi hromozoma razdvoje u dve identične ćerke ćelije. Većina ovih grešaka pripisana je problemima sa vretenom mikrotubula, aparatom koji razdvaja dva seta hromozoma.

Studije su otkrile da hromozomske abnormalnosti potiču od grešaka koje se javljaju mnogo ranije u procesu ćelijske deobe kada se DNK genoma duplira. Ako se DNK ne kopira precizno - vreteno ne funkcioniše i postavlja pogrešan broj hromozoma u svaku ćerku ćeliju. Kada je duplikacija DNK abnormalna, vreteno ne funkcioniše normalno.

Ovo je uglavnom zanemareno u prethodnim studijama - jer zašto bi embrion dozvolio da se ugrozi

integritet genoma kada je to tako važan zahtev za normalan razvoj.

Iako su studije sprovedene sa embrionima stvorenim u petrijevoj posudi – uključujući osobe koje su podvrgnute IVF-u i donatore jajnih ćelija koji nisu tražili lečenje neplodnosti – isti problemi mogu doprineti neuspehu embriona stvorenim u prirodnoj ljudskoj reprodukciji.

Naznake izvora DNK grešaka

Čini se da izvor grešaka u kopiranju DNK kod embriona dolazi od prepreka unutar dvostruke spirale DNK. Iako tačan razlog za ove prepreke još nije poznat, one izazivaju pauzu ili čak zaustavljanje dupliciranja DNK, što rezultira lomljenjem DNK i abnormalnim brojem hromozoma.

Spontane greške u DNK mogu se javiti već u prvom ciklusu deobe ćelija kod ljudskih embriona, otkrili su istraživači, kao i u narednim deobama ćelija. Ako je previše ćelija u ranom embrionu pogođeno hromozomskim abnormalnostima, embrion se ne može dalje razvijati.

IVF

Većina ljudskih embriona stvorenih za IVF prestaje da se razvija u roku od nekoliko dana nakon oplodnje. Ova neefikasnost ljudskog razvoja je prepreka uspešnim postupcima vantelesne oplodnje.

Mnoge žene koje se podvrgavaju lečenju neplodnosti zahtevaju više ciklusa IVF-a da bi zatrudnele, a neke uopšte ne zatrudne. Ne samo da je ovo enormno skupo, već i emocionalno opterećuje, a posebno zato što je postupak isprepleten neizvesnošću, pa to dodatno opterećuje ceo proces.

Istraživači planiraju dodatne studije koje se bave oštećenjem DNK tokom replikacije u nadi da će razumeti normalne i varijacije koje izazivaju bolesti. Dugoročno, ove studije mogu dovesti do metoda za smanjenje rizika od genetskih abnormalnosti i smanjenja broja loših embriona kod pacijenata koji se podvrgavaju IVF-u.

BabyLab

Rešava oko 84% uzorka neplodnosti

SILA PRIRODE KOJA ĆE VAM POMOĆI DA
OPTIMALNO PRIPREMITE SVOJE TELO
ZA VTO UZ OVE TABLETE.

16 MOĆNIH SASTOJAKA
koje dokazano uređuju balans tvojih hormona

+381 60 4315 551 info@babylab-fertility.com

**JEDNOM
ČE SVE
PROČÍ**

Životni tok većine devojaka ide sličnom putanjom – prvo si ćerka i sestra, s godinama učenica, studentkinja, zaposlena... vremenom upoznaješ svog životnog saputnika i postaješ žena. Život jedne žene prati mnogo epiteta i naziva, ali se on ponekad i zakomplikuje kad poželi da bude mama.

Tom putanjom, kao i ja, nažalost, kreće se mnogo vas koje ovo čitate. I znam, da je baš svaka na svojoj koži osetila težinu čekanja, nestrpljenja, straha, neizvesnosti, nesigurnosti... Da, bila sam sve... Prečesto u masi ljudi usamljena, neretko u samoći sigurna... Bez pritiska i stresa, rasterećena... U zajednici SAMA.

Čovek nije spreman na većinu nedaća sa kojima se sretne. Uglavnom su to situacije o kojima se šaputalo, komentarisalo iza leđa i verovalo da „to meni ne može da se desi“. Onda te iza ćoška sačeka neplodnost. Na pleća ti stavi stenu koju nosiš sa sobom, ponekad godinama. Budeš ona koja ne može da ima dece. Nerotkinja. Ti i muž od srećne zajednice dobijete etiketu bezdetne porodice. Kako surove reči, često sam razmišljala o ljudima koji ih olako izgovaraju.

Vremenom te samo dodatno opterete. Osetiš se kao biće koje poslednja iskra energije nosi kroz masu koja ne razume, koja iza leđa priprema govorkanja, a na njih nalepi etiketu da ti nisi ta, ne uklapaš se, nisi ispunila očekivani društveni šablon. I onda tvoj problem postane još veći. Ti se osetiš kao problem!

Da, bila sam sve. Ona bez dece, koja čeka, nesrećna od svoje tuge i još nesrećnija od pritisaka koje su doneli saveti „da isprobam ovaj čaj“, odem u „onu kliniku gde svima uspeva“ ili probamo nešto sasvim treće, besmislenije...

Danas, kada posmatram sve godine čekanja, svaku pojedinačno, a prošlo ih je čak deset – ne mogu da razgraničim u kojoj meri je bolela činjenica da nemam dete, koliko i sve reči koje su se urezale i u um, i u srce. Žena koja nosi teret neplodnosti u našem društvu, okolini, okruženju, samo je pokretna meta u koju su uperene strele osude i nepotrebnih saveta. I dok već dovoljno izmorena koračaš, neke te okrznu, a neke ubodu pravo u srce. Pogode te nove objave trudnoće, reči da ćete „i vi stići na red“ i kako ćete „sigurno biti dobri roditelji“. Istovremeno te raduje vest da si tetka, dok ti razara dušu što nisi ti dobila dete, a ranu dodatno diraju reči „opustite se, biće“. „Mladi ste“!!!

Ne mogu da razgraničim kada je prestala radost nekim malim životnim stvarima... Kada je kafa poslednji put prijala, odmor u prirodi zaista bio odmor, a ne prebrojavanje dečijih kolica u okolini... Kada smo mi prestali da budemo mi, oni koji se smeju najbanalnijim stvarima i zabavljaju ih neke male interne šale drugima možda i neshvatljive, već dvoje ljudi koji tumara sa nameštenim osmesima, plašeći se da dodatno ne optereti svojom željom i iščekivanjem onog drugog.

Neplodnost je kao mehur od sapunice. Ni sam ne znaš kako se uvučeš unutra, a teren je tako nesiguran, opna krhka i deluje da ćeš je jednim uzdahom srušiti i uništiti sve. I sporije se krećeš, tiho dišeš ne bi li sačuvao ono malo nečega što je od tebe ostalo.

Pronašla si se u ovim rečima, znam. Sve smo bile tu, ili smo tu još uvek. U moru planova i naizgled gotovih rešenja koje skrivaju strah koji ledi svaki nerv u telu – da nećeš uspeti.

Ja sam bila ti. Bila sam tu. Znam šta osećaš, i znam kako boli. I znam da mi je većina stvari smetala, mnoga društva nisu prijala, a razgovori donosili strah i strepnju od toga da se ne izgovori ono o čemu nemam snage da govorim jer ću briznuti u plač. Dobro pamtim taj osećaj.

Bila sam sve, a danas sam majka. Ono za šta sam se borila, čekala, nekada verovala, a nekad sa zebnjom mislila da nikad neću biti. Još uvek se navikavam na buđenje zorom bez tereta koji vraća nazad u krevet i ne da da ustaneš, jer neki mali životi čekaju svoje vreme i njima trebaš. I nema te rupe u grudima, zamenili su je neki drugi osećaji, meni staroj potpuno nepoznati i neopisivi.

Ja sam bila tu... Svakim danom upletena u paučinu nepotrebnih komentara koji su mi smetali, ometali moje svakodnevno funkcionisanje, kvarili moj život! Teško je kad koračaš neizvesnim putem i ne znaš

šta je sa druge strane. Da sam znala, da sam samo mogla da pretpostavim, verujem da bih se trudila više. Da moju snagu ne bi mogao da umanjí niko i ništa, ponajmanje sitnice koje su iz ovog ugla danas potpuno zanemarljive. Nije važno ko šta priča, i čemu... To se uvek prekasno nauči.

Ne dozvoli da ti kamen spoticanja budu trivijalne stvari koje te okružuju, reči koje nisu prihvatljive, ljudi koji ne razumeju šta prolaziš i olako ih izgovaraju ne sluteći da grebu po tvojim svežim ranama. Svoju bol čuvaj sebično za sebe, jer je samo tvoja i veruj, jednog dana će biti samo uspomena – inspirativna priča o uspehu.

Nemoj zaboraviti ono dete u sebi koje je, kada ne može da pobedi prepreku u parku, uvek iznova pokušavalo jer je verovalo u svoj uspeh! Ta devojčica zaslužuje da neguješ njen trud, veru i snagu i čuvaš se za ono što će doći, samo u vreme koje je tebi namenjeno ili možda negde u zvezdama zapisano.

Svako od nas ima svoj put. Ako je na njemu prepreka, kreni obilaznicom. Možda će trajati duže, ali je izvesno da ćeš stići do cilja. Nemoj stajati u mestu, nemoj trošiti ono dragoceno – vreme, čuvaj ga za neke lepše stvari koje dolaze.

Ja sam bila sve što danas nisam - što ni ti nećeš biti, samo ako pobediš sebe. Da bi pobedila neplodnost moraš pobediti sebe, ne onu nasmejanu ženu koja si bila pre nego se na tebe obrušio spisak nepoželjnih reči i izraza, saveta koje nisi tražila i očekivanja koje ti je neko nametnuo. Budi ona stara, zaljubljena žena, koja sa osmehom grli svog partnera i veruje da će njihov zagrljaj upotpuniti još neke male ruke. Ne

dozvoli da ti veru ubiju oni koji ne veruju u tebe, u vas. Oni koji možda i nenamerno (a znam da ima i jasnih namera) urušavaju tvoju snagu svojim cinizmom. Ti si veća od toga!

Dani će postati kraći, vreme će teći brže... Sigurna sam da ćeš biti umornija, ali ne od suza i iscrpljena od čekanja, već od nekog malog bića koje juri kroz tvoj dom i čini da sve, ma koliko bilo teško, postane lakše. Tvoju tišinu zameniće graja i srce će ti postati toplo. Usne nećeš stezati kako bi zaustavila vrisak, jer će se osmeh, potpuno spontano, namestiti tu.

I ne zaboravi da je mnogo onih koje danas nose tvoje staro ruho, koji se guše u tvojoj staroj koži. Juče sam to bila ja, danas si ti, sutra će tu biti neka druga žena kojoj neće trebati saveti, samo spoznaja da je neko razume, da zna koliko je teško i što je najvažnije DA ĆE SVE TO PROĆI!

Jednom će sve proći. Osećaji će ti ostati poznati, opipljivi, ali strani, jer si ih pustila da odu, zamenila nekim neuporedivo lepšim. Promeniće se sve, i pogledi na svet, i okruženje, život se promeni. Jednog dana, samo počneš da dišeš – bez knedle u grudima i pulsiranja u glavi. Jednog dana, punog srca, pričaćeš nekom ko se oseća kao ti nekada, koga dušom osećaš kao svog jer si bio na njegovom mestu, da sve razumeš. Jednog dana, kao ja sada, prepoznaćeš srcem i osećajima one koji su ti, ona od pre, ona nekada, i moći ćeš da kažeš da će SVE OVO PROĆI!

Autorka: Marijana Arizanović

VERIFIED®

ekspertski prenatalni test 3. generacije

Važno je znati.

IDEALAN ZA VISOKORIZIČNE I VTO TRUDNOĆE

Neinvazivan i pouzdan

Ekspertski VERIFIED prenatalni test, zahvaljujući najsavremenijoj Illumina platformi koju koristi, otkriva važne informacije o bebinom zdravlju i kod asistiranih trudnoća.

Za razliku od drugih testova na našem tržištu ekspertski VERIFIED test, pouzdane rezultate daje i kod trudnoća nastalih doniranjem sperme, odnosno jajnih ćelija.

BEZBEDAN

VERIFIED ne predstavlja nikakav rizik ni po bebu ni po majku

NEINVAZIVAN

Za VERIFIED test potrebna je samo jedna epruveta krvi majke

99% PRECIZAN

VERIFIED test je preko 99% precizan u otkrivanju Trizomije 21 (Daunov sindrom), Trizomije 18 (Edvardsov sindrom) i Trizomije 13 (Patau sindrom)

SVEOBHVATAN

Analizira trizomije hromozoma, promene na polnim hromozomima, mikrodelecije i prikazuje pol bebe

Uživajte u trudnoći već od 10. nedelje

VERIFIED je najnapredniji metod prenatalne dijagnostike kojom se otkrivaju najčešće hromozomske abnormalnosti kod bebe već od 10. nedelje trudnoće.

Preporučuje se kao alternativa amniocentezi i biopsiji horionskih čupica, jer one nose rizik od spontanih pobačaja i rade se u kasnijem periodu trudnoće.

*Drugi testovi
ciljani prenatalni
neinvazivni testovi*

*VERIFIED test
tehnologija paralelnog sekvencioniranja
kroz celokupan genom*

Magija u trudnoći: DNK bebe u krvi majke

Dok se beba razvija u maminom stomaku, njen DNK preko posteljice dospeva u krvotok majke. Najsavremenija tehnologija omogućila nam je da izdvojimo bebin DNK kako bi otkrili da li je beba hromozomski zdrava.

Metodom masovnog sekvencioniranja celokupnog genoma, dobijamo uvid u svih 46 hromozoma bebe. Zahvaljujući naprednom biologaritmu za izračunavanje rezultata, Verified test možemo koristiti i kod asistiranih trudnoća.

OSIGURAJTE BEZBRIŽNU TRUDNOĆU

VERIFIED 3.0

Za više informacija o VERIFIED testu, posetite: www.verified.rs

Beograd
Karađorđeva 89
Tel: **011 414 65 65**

Novi Sad
Fruškogorska 24
Tel: **021 31 01 333**

Powered by
illumina®

U želji da približimo različite životne priče ljudi koji se bore za potomstvo, osmislili smo rubriku o ovim važnim, velikim pričama – pričama ljudi koji će imenom i prezimenom stati iza svojih reči i pokazati da je moguće i kada mislimo da nije. Slušajući različite životne priče sa istim trudom, željama i ciljem, shvatili smo da su ljudi koji se bore za potomstvo veliki, mnogo veći od borbe i straha, veći i od teških priča koje ostaju za njima. Zato vam predstavljamo MALE PRIČE VELIKIH LJUDI, nadamo se da ćete uživati u njima i što je najvažnije – pronaći inspiraciju za svoju borbu.

JOŠ JEDNA MOGUĆNOST

Naša borba trajala je 13 dugih godina i nikad nismo mogli ni da zamislimo da će naš put do roditeljstva, do najlepše životne uloge, biti toliko težak i dug. Naš san i želja da budemo roditelji probudila se odmah, ali smo bili svesni da imamo problem - suprug Azospermiju, a ja sve propratne probleme. Mislili smo da će lečenje ići lakše i usput smo počeli da koristimo sve što smo čuli. Nizale su se godine, želja je bila samo jedna, ona najveća i morali smo na vantelesnu oplodnju jer je to bila jedina mogućnost da budemo roditelji.

Sreća je jer znamo da ima nade, a tuga je jer nemamo mogućnost da platimo našu sreću, tačnije šansu da uspemo. Očaj i nemoć su se uselili u naše živote i jednostavno nismo videli izlaz. Nismo imali veliku podršku i razumevanje za našu borbu i odluke koje slede...

Prodali smo mali stan i uputili se put Praga po našu srećicu, životić... Eh, tih emocija... Postupak sa donacijom, plaćen od novca od stana bio je jedina naša mogućnost, u tom trenutku. Čekanje Bete tih dana nas je vinulo u oblake snova i želja, a bili smo tako sigurni da smo uspeali. Sudbina baš ume da iznenadi - naša Beta bila je jedna velika 0.

Tuga... raspali smo se na komade, bol nestvarna... Boli svaki delić tela, duše, vrištali bismo, a nismo imali glasa - samo smo u centru grada, u sred parka, plakali zajedno. Posle nekog vremena našli smo snage za dalje sa istim žarom i nadom da će ovaj put biti dobitni, ali ponovo se sudbina gorko poigrala sa nama, neuspešan je bio i drugi pokušaj.

Činilo se da nema dalje mogućnosti, finansijski smo se istrošili i jednostavno nismo više uživali u najobičnijim stvarima. Ceo naš svet je bio usmeren samo na

BEBU. Podigli smo kredite da bismo nastavili dalje sigurni u to da nas čeka naša zvezdica. Maštali smo kako će izgledati naše čudo i nismo više znali šta da radimo sa tolikom količinom sakupljene ljubavi koju smo jedino imali... Ponovni pokušaji i neuspesi doveli su nas do toga da nismo znali kako dalje.

Bole praznici, tuđi rođendani, uspjesi drugih ljudi i pored sve sreće koju smo osećali zbog njih. Samo nama nema sreće i pitali smo se hoće li ikad doći. Koliko isplakanih dana i godina smo preživeli sa jednim ciljem želeći samo još bar jednu mogućnost.

Upravo ona nam se i desila, tačnije tri mogućnosti u najavi. RFZO u Srbiji je proširio svoje uslove i sada smo dobili plaćeni uvoz doniranog materijala. Prigr-lili smo tu mogućnost i krenuli od nule, kao da je prvi put. Nikad opuštenija nisam bila. Postupak nismo osetili jer smo bili mirni i puni vere u uspeh. Dan Bete je bio praznik, Ognjena Marija, suprug je otišao po rezultat. Zazvonio mi je telefon i sve što čujem je njegov glas koji kroz suze izgovara: Ljubavi da li je moguće?!

Beta 327 je magična brojka toga dana a mi... Plakali smo držeći telefone. Nestvaran trenutak jer smo uspeli nakon 13 godina i milion peripetija.

Gotovo odmah nakon tog najlepšeg osećaja krenule su strepnje i strahovi. Odmah zatim se desilo i krvarenje i munjevito smo otišli u bolnicu. Bilo je veće i pamtim kako smo drhtali od straha. Ležem da mi odrade ultrazvuk i osećam da sam već obamrla od straha. Nakon pola minuta čujem doktorku koja kaže: OVDE IMAMO TRI BEBE I IMAMO TRI SRČANE RADNJE! Nisam mogla da verujem, plakala sam iz sveg glasa, tu na tom stolu, preplašena i presrećna... Čekali smo toliko dugo bar jednu sreću, a sad ih ima tri. Sreća ipak nije trajala dugo, krvarenja su se ponavljala, predlaže se embrioredukcija zbog mog zdravstvenog stanja i moje visine, veliki je rizik bio po sve.

U nama se nizala tolika tuga, ali morali smo doneti tu pretešku odluku i uspavati jednu bebu. Nikada neću zaboraviti taj dan! Toga dana, da bi se rodila dva života, ugasila sam jedan mali život i deo svog srca i duše. Mislila sam da neću preživeti taj dan. Nikad jači vrisak u sebi nisam osetila, a glasa nisam pustila. Ostale su dve mrve - moramo dalje zbog njih, da njima damo šansu... Dalji tok trudnoće je proticao uredno, mada od straha nisam mogla da uživam. Ipak, obožavala sam svaki njihov pokret, znala sam da su dobro i to me je jedino smirivalo.

Bila sam zaista presrećna i pored svega što smo prošli, ništa mi nije bilo teško. Da nije bilo straha, mogla sam tako beskonačno. Porođaj je zakazan za 21. mart i teško je bilo potpuno verovati u to da ćemo se konačno upoznati.

Naše dve princezice su htele da nas iznenade pa je 17. marta krenuo porođaj. Narednih minuta i sati pamtim kroz ružičastu maglu i neprestanu molitvu Gospodu. Sve što se oko mene dešavalo nisam ni osećala, toliko sam bila u svojim mislima sve do jednog trenutka - začuo se prvi plač i trgao me iz mog magnovenja. Počinjem da plačem i da se gušim od radosti i sreće. Nakon minut stiže naš prvi mirišljavi zamotuljak, a odmah zatim i drugi. Prislanjaju ih na moje obraze i tada sam zauvek zapamtila te male okice, dva para lepih toplih okica koje sam jedva videla od suza. Ali taj osećaj... Osećaj je zapamćen za sva vremena. Sva ova borba nema cenu i za ovoliko sreću je NIŠTA!

Trudim se da zapamtim svaki detalj, savršenije ste nego sva maštanja koje sam imala, a slika iz porodilišta je tu samo da pamtimo zauvek kako su se jedan tata i jedna mama rodili toga dana, iako nema načina da se to zaboravi :). Strahovi, zaista nisu prestali, veći su, a mi se trudimo da budemo svesni da smo konačno potpuni i da smo konačno porodica. Naša borba je bila nestvarna a predivan cilj vredan čekanja, ponosni smo na nas!

Jovanka Draškić Ostojić, mama

MIOMI ILI POLIPI

Znate li razliku?

Većina nas ne razmišlja o materici ili endometriju sve dok ne osetimo neke simptome ili ne osetimo neku neprijatnost u vidu probadanja, neprijatnosti ili bola. Tada nam to postaje fokus i često su naši problemi miomi ili polipi.

I miomi i polipi najčešće ne izazivaju neke posebne simptome, pa se veoma često otkrivaju kada se krene u ispitivanje steriliteta ili se menstrualni ciklus poremeti. Za obe promene važno je da znamo faktore rizika, simptome i opcije lečenja.

Šta je miom materice?

Miomi materice su nekancerozne izrasline koje se mogu razviti unutar ili izvan materice. Oni se mogu pojaviti u različitim veličinama - od tako malih da ih ljudsko oko ne može otkriti do velikih kao grejpfrut. Miomi materice rastu sporo, u većini slučajeva, ali mogu uticati na plodnost ili trudnoću, u zavisnosti od veličine i mesta na kom se nalaze. Kada nivoi estrogena i progesterona počnu da opadaju tokom menopauze, miomi materice se mogu smanjiti.

Faktori rizika za miome materice su nešto što može uticati na pojavu mioma i to je načešće povezano sa:

- Genetikom:** Ako vaša majka ili sestra ima ili je imala miome, veća je verovatnoća da ćete ih i vi dobiti;
- Gojaznošću:** Žene sa prekomernom težinom imaju dva do tri puta veću verovatnoću da će razviti miome nego žene prosečne težine;
- Ishranom:** Žene na dijetama bogatim crvenim mesom i prerađevinama imaju veću verovatnoću da razviju miome materice.

Dugotrajna upotreba kontracepcijskih pilula može smanjiti rizik od pojave mioma. Neki miomi materice postoje bez ikakvih simptoma, dok drugi mogu prerasti u smetnju, izazivajući nelagodnost, bol i neprijatnosti.

Koji su simptomi koje izazivaju miomi materice?

- Menstrualne promene i bolne menstruacije;
- Menstruacije koje traju više od nedelju dana ili vanmenstrualna krvarenja;
- Pritisak u karlici;
- Pritisak na bešiku može izazvati često mokrenje ili poteškoće pri pražnjenju bešike;
- Bol ili nelagodnost tokom seksualnog odnosa;
- Anemija usled velikog gubitka krvi tokom menstruacije i povezanog umora;
- Bol u leđima i nogama.

Šta možemo da uradimo?

Promene načina života: Održavanje zdrave težine i povećanje unosa zelenog povrća, voća i mlečnih

proizvoda mogu pomoći u zaštiti žena od razvoja mioma materice;

Oralni kontraceptivi ili drugi nehormonski lekovi mogu pomoći u održavanju menstruacije;

Vitamini i gvožđe: Oni pomažu u borbi protiv anemije usled obilnog menstrualnog krvarenja;

Hirurgija: Vaš lekar može preporučiti operaciju za otklanjanje mioma, laparoskopijom.

Šta je polip materice?

Polipi nastaju kada se tkivo endometrijuma, prilikom menstruacije, ne odvoji kako bi to trebalo i obično su nekancerozni, ali ipak postoji mali rizik. Polipi mogu biti veličine od polovine zrna pirinča do loptice za golf i javljaju se kod svih uzrasta žena, ali najviše u petoj deceniji života.

Žene mogu imati jedan ili više polipa materice i oni mogu ometati začće.

Faktori rizika koji mogu dovesti do razvoja polipa materice uključuju:

- Period u perimenopauzi ili postmenopauzi;
- Visok krvni pritisak;
- Gojaznost

Koji su simptomi polipa materice?

Neke žene doživljavaju veoma blage simptome polipa materice ili ih uopšte nemaju, dok se druge mogu suočiti sa neprijatnim, nezgodnim simptomima, uključujući:

- Nepravilne menstruacije ili krvarenje između menstruacija;
- Neuobičajeno obilne menstruacije;
- Vaginalno krvarenje u postmenopauzi;
- Neplodnost.

Dijagnoza i lečenje polipa materice

Polipi se otkrivaju ultrazvučnim pregledom i onda se može sa lekarom dogovoriti način lečenja polipa. Lečenje može biti operativno kada se otklone polipi ili da se lekovima eliminišu simptomi koje polipi razviju. Svakako, ne treba ignorisati znakove tela i ne reagovati kada se pojave neke promene u ciklusu ili neke druge promene opisane gore u tekstu. I miomi i polipi mogu da se leče.

Autorka: Miroslava Subotić

BIS INTERMEDICUS

Skoro tri decenije specijalna ginekološka bolnica za lečenje steriliteta Intermedicus BIS nudi vam svoje iskustvo u rešavanju problema postupcima asistiranje reprodukcije koje vrše eminentni stručnjaci

GINEKOLOGIJA

Ginekološke intervencije

Ginekološka endokrinologija

Ginekološki pregled

+381695551212
+381113114537

Bulevar Zorana
Đinđića 45i, Novi
Beograd

ASISTIRANA REPRODUKCIJA

IVF

ICSI

IUI-intrauterina inseminacija

CILJANI ODNOSI

PERINATOLOGIJA

Neinvazivni postupci - NIFTY
VERIFIED testovi

Ultrazvučna dijagnostika

Amniocenteza

Vođenje visokorizičnih
trudnoća

PRIČAJMO o neplodnosti i vantelesnoj oplodnji na radionicama u ŠANSI

Svaki čovek koji ima problem sa sterilitetom silno želi da sazna šta koji pojam znači i kako može sam sebi da pomogne i ublaži strahove od nepoznatog. Jednostavno, činjenica da ne možemo da budemo roditelji onda kad to želimo je često sama veoma teška, a dodatno nas opterećuje to što ne znamo ni kada, ni na koji način ćemo postati roditelji. Na tom putu je previše pitanja.

Zbog toga, kao i zbog težnje da Šansa informiše i edukuje – došli smo na ideju da organizujemo radionice i individualne konsultacije sa lekarima u našem Udruženju. Tom prilikom, u jednoj prijatnoj atmosferi, bez bolničkih prostorija, imamo priliku da razgovaramo sa lekarima i pitamo ih sve o temi koja nas muči i koja nas zanima.

Kako izgledaju radionice?

Naša ideja je bila da atmosfera bude što prijatnija, slobodna i otvorena za sva pitanja na koja bismo se nadovezivali i tako stvarali jasniju sliku o neplodnosti. Nakon grupnog informisanja slede individualne konsultacije na kojima možete detaljnije razgovarati sa stručnjacima o svom ličnom problemu i detaljima lečenja i dijagnozama o kojima možda i ne želite da diskutujete javno. Radionice su obavezno organizovane tako da slobodno razgovaramo sa lekarima i stručnim osobljem koje nam pomaže da uspemo u lečenju steriliteta, da možemo da ih pitamo sve što nas zanima i da oni svoj rad predstavimo tako da mi razumemo sve šta nas čeka u klinikama.

Dakle, vaše je da dođete na radionicu, razgovarate zajedno sa svima drugima, saslušate i informišete se, a onda obavite samo vaše individualne konsultacije sa lekarom. Na taj način imate dve mogućnosti - da upoznate lekare, ali i da saznate nešto više o svom problemu i saslušate predloge i savete za dalje lečenje.

Dosadašnje iskustvo pokazalo nam je da svi oni koji leče sterilitet žele da imaju informacije, mogućnost izbora, kao i da čuju više mišljenja. Često, u privatnoj režiji, nismo u mogućnosti da to priuštimo ili organizujemo. Iz tog razloga, nikada ne manjka interesovanja za radionice ovakvog tipa. Dođite, potražite savet ili drugo mišljenje, upoznajte lekara ili kliniku, dajte sebi mogućnost izbora... Zato smo tu, da približimo rešenja i zajedno koračamo do cilja.

Pratite naše aktivnosti na sajtu www.sansazaroditeljstvo.org.rs
Čekamo vas na radionicama u Šansi.

Autorka: Dragana Krstić

ZA VAŠE REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE

Proxeed[®] *succeed with*

Proxeed®Men i Proxeed®Women INOSITOL
su patentirane formule nastale kao rezultat
višegodišnjeg naučnog istraživanja metaboličkih
procesa u našem organizmu i uloge koju
nutritienti imaju na zdravlje

Pažljivo odabrani sastojci zajedničkim delovanjem doprinose
boljem kvalitetu spermograma i jajne ćelije, pomažu njihov razvoj
i fiziološke procese vezane za plodnost (fertilitet)

30
KESICA

povećava broj, pokretljivost i vitalnost spermatozoida

značajno redukuje
DNK fragmentaciju
spermatozoida

poboljšava
energetski metabolizma spermatozoida smanjujući
oksidativni stres i povećavajući protok krvi.

utiče na hormonsku ravnotežu i kvalitet ovulacije

potpomaže fertilizaciju,
zdravu deobu ćelija i
implantaciju oplodene
jajne ćelije

reguliše menstrualni ciklus

redukuje oksidativni stres

utiče na telesnu težinu (smanjuje)

povećava osetljivost na insulin
i smanjuje insulinsku rezistenciju

Bezbedno i bez neželjenih pojava.

Generalni uvoznik i distributer za jugoistočnu Evropu

ŠANSA ZA RODITELJSTVO
www.sansazaroditeljstvo.org.rs

Snaga koju dobiješ kada te male ruke zagrle oko vrata

Ne može se opisati!

Koliko je ljubavi satkano u jednoj maloj reči – MAMA

Ne može se opisati!

Suza radosnica svaki put kada shvatiš
da je sve do sada vredelo

Ne može se opisati!

Ljubav koju osećaš, koja ti steže grudi

Ne može se opisati!

Trenutak kada više nemaš želja, osim da budu zdravi

Ne može se opisati!

Spokoj kada ga gledaš kako spava i želiš
da nikada ne ode iz tvojih ruku

Ne može se opisati!

Borba je teška, stresna i iscrpna

Ali ono što sledi **NE MOŽE SE OPISATI!**

Marijana Arizanović

I LOVE U

Obzirom na složenost VTO procedure, koja predstavlja izazov za svaki par, stručni tim Beo-lab laboratorije kreirao je panele za žene i muškarce u skladu sa smernicama iz zvaničnog VTO vodiča.

PAKET ANALIZA IZ KRVI ZA ŽENU

PAKET GENITALNIH BRISEVA ZA ŽENU

PAKET ANALIZA ZA MUŠKARCA

**SVI REGISTROVANI ČLANOVI
UDRUŽENJA ŠANSA ZA RODITELJSTVO
OSTVARUJU POSEBNE POGODNOSTI NA
LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU,
U SVIM BEO-LAB LABORATORIJAMA.**

- Do 30% popusta na biohemijske i mikrobiološke analize.
- 30% popusta na TORCH analize i na analize za virusne hepatitis i HIV.
- 20% popusta na PCR dijagnostiku HCV, HIV i citomegalovirusa.
- Do 10% popusta na genetičke analize.
- Do 20% popusta na patohistološke analize.
- 20% na brzi antigenski test na Covid-19.
- Dodatni popust na sva tri paketa analiza za VTO, za oba partnera.

Usluga uzimanja genitalnih briseva je potpuno besplatna za sve članove Udruženja.

PREIMPLANTACIONO GENETSKO TESTIRANJE PGT JE KRUNA EMBRIOLOGIJE KAO NAUKE, ALI I ŠANSA ZA DOBIJANJE ZDRAVOG POTOMSTVA.

Da li ste znali da je u Srbiji po Zojinom zakonu omogućeno PGT testiranje o trošku RFZO-a već 9 godina?

PGT je pregled embriona na početku njegovog razvoja, pre nego što se transferuje u matericu. Preimplantaciono genetsko testiranje (PGT) je metoda koja pomoću odabira genetski zdravih embriona povećava šanse da parovi sa više neuspelih vantelesnih oplodnji (IVF postupaka) ili više pobačaja, dobiju zdravo potomstvo. Takođe, pomoću PGT metode se sprečava prenošenje genetskih bolesti i odabirom genetski zdravih embriona, parovima koji su pod rizikom dobijanja bolesnog deteta omogućava dobijanje zdravog potomstva.

Ovim dijagnostičkim procesom pronalazimo one embrione koji ne nose hromozomske promene i ti embrioni su prikladni za prenošenje u matericu. Ovim testiranjem se diferenciraju zdravi embrioni od embriona koji su nosioci genetskog poremećaja. Ovaj test omogućava porodicama sa povećanim rizikom za genetska oboljenja da imaju zdravo potomstvo.

PGT testiranje je važno za:

- parove i pacijentkinje sa pozitivnom porodičnom anamnezom genetskih oboljenja;
- za pacijentkinje starije od 35 godina (više od 50% embriona žena od 35 do 39 godina ima hromozomske abnormalnosti. Za žene starije od 40 godina, procenti se povećavaju na 80% ili više);
- za parove sa više neuspelih pokušaja vantelesne oplodnje ili više ponovljenih pobačaja.

PGT-M (za monogenetske bolesti): ovo testiranje se koristi za identifikaciju naslednih bolesti koje su uzrokovane mutacijama u jednom genu (Cistična fibroza, talasemija, bulozna epidermoliza, Battena bolest, SMA, Huntingtonova bolest, Fragil X sindrom...). PGT-M se obično vrši kad je jedan ili oba buduća roditelja nosilac mutacije za određenu bolest.

PGT-SR (za strukturne rearanžmane hromozoma): ovaj oblik testiranja se koristi kad jedan ili oba roditelja imaju hromozomalne translokacije, što može dovesti do povećanog rizika od ponovljenog pobačaja ili problema sa plodnošću. Druge indikacije za PGT-SR su delecije, duplikacije, inverzije.

PGT-A (za aneuploidije): ovaj test se koristi za identifikaciju aneuploidija (grube promene u broju hromozoma embriona).

Preporučuje se u slučaju:

- Žena starijih od 35 godina;
- Kod parova sa više neuspelih pokušaja vantelesne oplodnje;
- Ponovljenih pobačaja;
- Povećanog broja neuspelih implantacija embriona;
- Muški sterilitet.

Nedavno je pokrenuta zajednička Inicijativa za unapređenje usluge preimplantacionog genetskog testiranja PGT u Srbiji. Naime, iako je preimplantaciono genetsko testiranje odobreno još 2015. članom 26. Zojinog zakona u praksi se nailazi na prepreku kad je reč o konkretnoj primeni i sprovođenju ove analize.

Inicijativu su pokrenula tri udruženja kojima se pacijenti kojima je PGT jedina nada svakodnevno obraćaju sa pitanjem gde mogu da urade PGT- udruženje Život koje se bavi retkim bolestima kod dece, NORBS Nacionalna organizacija za retke bolesti Srbije i udruženje Šansa za roditeljstvo.

Želimo da iniciramo uvođenje preimplantacionog genetskog testiranja PGT u pravilnik odnosno uputstvo za sprovođenje lečenja neplodnosti jer će na taj način ova usluga zaista postati i dostupna.

Moram da kažem da nam se svakodnevno obraćaju i ginekolozi i genetičari koji se takođe svakodnevno susreću sa istim pitanjem kako i gde ovi pacijenti mogu da dobiju podršku ove vrste. U želji da pomognu svojim pacijentima i oni tragaju za nekom informacijom koja bi ih uputila u PGT pravcu.

Ministarstvo zdravlja je dalo svoju podršku Inicijativi i nadamo se nekim pomacima u narednom periodu.

Jedan od problema je nedovoljan broj embriologa koji je obučen i sertifikovan da uradi biopsiju embriona tj. PGT.

Trenutno pacijenti iz Srbije idu u inostranstvo da bi uradili PGT što je potpuna besmislica, jer im država Srbija finansira i IVF i PGT proces, ali naše klinike ne rade PGT. Dakle, pacijenti su prepušteni sami sebi.

Ja sam se zaista u prethodnom periodu posvetila isključivo PGT i edukaciji u inostranstvu. Završila sam specijalizovane PGT obuke u raznim svetskim embriološkim centrima (USA, Španija) i želim to svoje znanje i veštinu da prenesem na naše embriologe, jer će se samo na taj način pomoći pacijentima. Iskustvo u svetu je da se kod svakog para koji ulazi u proces vantelesne oplodnje odmah na početku uradi kariotip oba partnera i time se odmah na početku odredi da li je tom paru potrebna PGT analiza. To je važno jer se na taj način smanjuje broj vantelesnih oplodnji kroz koje par treba da prolazi. Ako je uzrok genetskog porekla odmah se preporuča PGT i vrši se selekcija genetski ispravnih embriona čime se povećava šansa za trudnoću.

Praksa je pokazala da bi sve ove probleme rešilo formiranje PGT Centra koji bi predstavljao centralno mesto za PGT.

Osnivanje centra za Preimplantaciono genetsko testiranje zahteva stručnost iz oblasti genetike, reproduktivne medicine, embriologije i drugih srodnih oblasti. Stručan multidisciplinarni tim je ključan za uspešno funkcionisanje centra.

DA PODSETIMO: Preimplantaciono genetsko testiranje je obuhvaćeno Zakonom o prevenciji i dijagnostici genetičkih bolesti, genetički uslovljenih anomalija i retkih bolesti koji je jednoglasno usvojen 2015. godine, a koji nosi ime Zojin zakon po devojčici Zoji koja je izgubila bitku od teške neurodegenerativne Batenove bolesti. Bojana Mirosljević, Zojina mama, je osnivač i predsednik udruženja Život koje se bavi borbom protiv retkih bolesti kod dece i ponosno je predstavila Zojin zakon u Evropskom Parlamentu u Briselu i u Ujedinjenim Nacijama u Njujorku. Do sad je ovaj zakon spasao više od 4000 porodica. Upravo je zahvaljujući Zojinom zakonu omogućeno da Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO) finansira preimplantaciono genetsko testiranje za porodice sa povećanim rizikom za genetska oboljenja, sa ponovljenim neuspehim vantelesnim oplodnjama ili pobačajima.

Bojana Mirosljević, embriolog

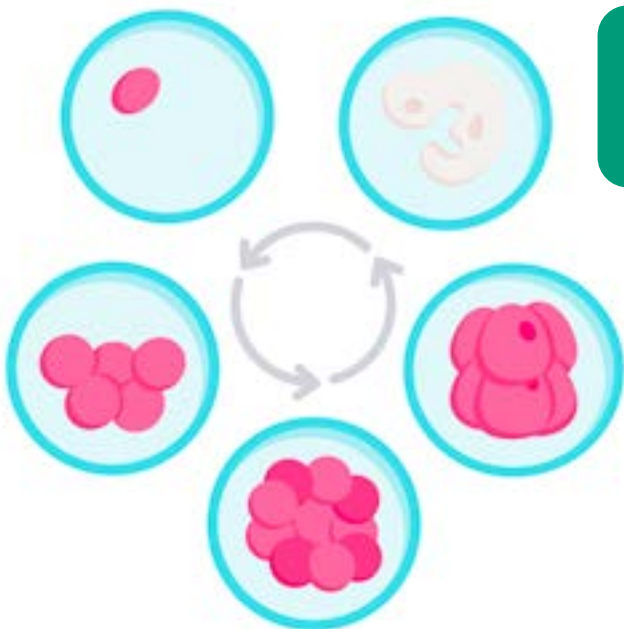

VANTELESNA oplodnja u brojka

- Procenjuje se da između 8-12 žena u starosnoj dobi žena od 20-44 godine širom sveta pati od neplodnosti koja traje najmanje godinu dana.
- 20-30% slučajeva neplodnosti se objašnjava fiziološkim uzrocima kod muškaraca, 20-35% fiziološkim uzrocima kod žena i 25-40% slučajeva su zbog problema u vezi sa oba partnera. U 10-20% uzrok nije pronađen.
- Neplodnost je takođe povezana sa lošim životnim navikama kao što su pušenje, telesna težina i stres.
- Većina ART tretmana se sprovodi kod žena starosti između 30 i 39 godina.

**+10 MILIONA
BEBA širom
sveta od prve
vantelesne
oplodnje!**

4 miliona VTO ciklusa dovede oko milion beba na ovaj svet.

HIPERSTIMULACIJA JAJNIKA SE DESI U MANJE OD 0,2% POSTUPAKA VANTELESNE OPLODNJE

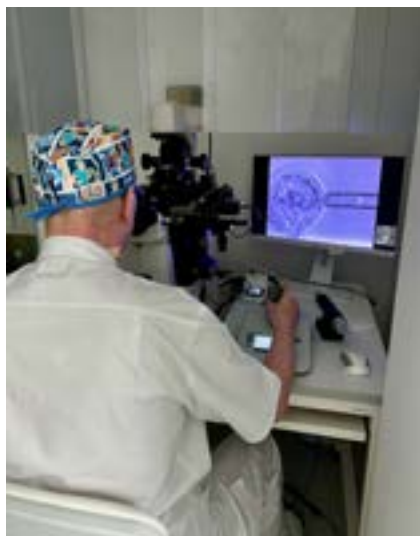
- **NAJČEŠĆA TEHNIKA** oplodnje (lečenja) je ICSI, koja čini oko 73% svih tretmana širom sveta. Međutim, ova proporcija uveliko varira između zemalja, iako su stope ishoda za svaku tehniku uporedive.
- **STOPE USPEŠNOSTI** prenosa zamrznutih embriona se povećavaju, kao i broj zamrznutih ciklusa. Vitrifikacija, kao efikasna tehnika krioprezervacije, poboljšala je ishod zamrzavanja i embriona i jajnih ćelija.

Jedinstven pristup lečenju neplodnosti smanjuje rizik od ranih pobačaja

Praški VTO centar Clayo Clinic osmislio je novu metodu u lečenju neplodnosti. Tim embriologa Daniela Hlinke je prvi u svetu koji koristi jedinstvenu metodu selekcije embriona u vantelesnoj oplodnji zasnovanoj na kombinaciji sopstvenog Hlinkinog algoritma sa genetskim testiranjem. Time se smanjuje rizik od ranih pobačaja tokom IVF-a.

Algoritam za evaluaciju pod nazivom CATI razvio je osnivač i vlasnik Clayo klinike, doktor Daniel Hlinka, kao rezultat njegovog dugogodišnjeg iskustva u oblasti embriologije. „CATI može neinvazivno da izabere koji embrioni para daju najbolje šanse za uspešnu trudnoću i pokazuju najmanji rizik od genetskih abnormalnosti. Preostale rizične embrione šaljemo na genetsko testiranje da bismo isključili one sa bilo kakvim hromozomskim abnormalnostima. U obe grupe, incidencija ranih abortusa je smanjena sa prethodnih 25 procenata na približno 5 do 8 procenata. Odabir neinvazivnog CATI algoritma zasniva se na poređenju sa bazom podataka koja sadrži zapise o 20.000 embriona sa poznatim genetskim pregledom“, opisuje kako funkcioniše Daniel Hlinka. CATI može spasiti mnoge parove razočarenja zbog ranog pobačaja.

Istovremeno, prema statistikama, više od četvrtine trudnoća u kojima lekari nisu izvršili genetski test embriona završava se spontanim pobačajem. Ako specijalisti izaberu embrion uz pomoć CATI ili sprovedu genetsko testiranje, rizik od pobačaja je minimiziran. Zahvaljujući algoritmima koji se koriste na klinici

Clayo, moguće je neinvazivno podeliti embrione u tri grupe:

- *embrioni najvišeg kvaliteta sa malim rizikom od genetskih abnormalnosti koji se koriste za transfer bez genetskog testiranja;*
- *embrioni sa manjim razvojnim abnormalnostima koje stručnjaci preporučuju za invazivno genetsko testiranje;*
- *embrioni bez potencijala za dalji razvoj, koji se odbacuju iz dalje upotrebe u lečenju neplodnosti.*

„Upotrebom najkvalitetnijih embriona, u slučaju trudnoće, procenat ranih pobačaja se svodi na broj embriona koji su invazivno genetski testirani. Ali, ne moramo da testiramo najkvalitetnije klice, da uzimamo uzorke od njih i tako rizikujemo da ih oštetimo“, objašnjava Daniel Hlinka.

Cilj nije lečenje, već osnivanje porodice

Pored toga što Hlinkina metoda, profesionalno nazvana Hibridni

PGT-A (H-PGT-A), smanjuje rizik od pobačaja, takođe povećava šansu da se embrion pričvrsti i da žena zatrudni. „Naš cilj je da pacijentkinja zatrudni već u prvom ciklusu vantelesne oplodnje. Pacijentima uvek govorimo da njihov cilj nije lečenje, već osnivanje porodice i podizanje dece. Stoga svakom ciklusu pristupamo kao da je poslednji i dajemo sve od sebe“, kaže embriolog sa više od trideset godina iskustva u ovoj oblasti.

„Možemo pomoći CATI-ju da identifikuje najbolje embrione bez potrebe za invazivnijom metodom“, objašnjava Daniel Hlinka.

Embrioni za koje CATI nije utvrdio da su najvišeg kvaliteta šalju se na invazivno genetsko testiranje. Nakon genetskog testiranja, lekari odbacuju embrione sa hromozomskim abnormalnostima. Međutim, oni se koriste u lečenju neplodnosti samo ako žena nije zatrudnela zahvaljujući najkvalitetnijim embrionima odabranim uz pomoć CATI-ja“, dodaje Daniel Hlinka. Za transfer koriste samo one embrione koji su izašli iz CATI testiranja ili koji se procene kao hromozomski normalni“, zaključuje Daniel Hlinka.

CLAYO CLINIC

E-mail: info@clayoclinic.cz

Viber, WhatsApp: +420 777 480 662, +420 778 482 615

www.clayoclinic.cz

ŠTA JE VARIKOKELA?

Varikokela je uvećana vena unutar skrotuma (kožna kesica koja drži testise). Ove vene se nazivaju pampiniformni pleksus. Od 100 muškaraca, čak 10 do 15 ima varikokelu i ova pojava može da ima posledice po reproduktivno zdravlje i oteža začeće, jer može snažno da utiče na broj spermatozoida i njihov kvalitet.

Uvećane vene u skrotumu su isto stanje kao kod uvrnutih/otečenih vena koje se nalaze na nozi. Varikokele se formiraju tokom puberteta, rastu postepeno i u nekom trenutku budu vidljivije. Nalaze se na levoj strani skrotuma, zato što muška anatomija nije ista na obe strane. Retko mogu postojati na obe strane istovremeno. Najčešće ne izazivaju probleme i bezopasne su, ali ipak, varikokele mogu da izazovu bol ili da jedan testis raste sporije ili se smanjuje.

Muški reproduktivni sistem stvara, skladišti i pokreće sperm. Skrotum je kožna kesa koja drži testise, a spermatozoidi i hormon testosteron se stvaraju u testisima. Dok se kreću kroz kanal (epididimis) iza svakog testisa – spermatozoidi sazrevaju. Oni putuju do prostate iz svakog epididimisa kroz drugi kanal koji se zove semenovod. Kod ejakulacije, semena tečnost se meša

sa spermatozoidima u prostati i formira sperm koja putuje kroz uretru i izlazi u spoljašnju sredinu.

Semenska vrpca drži semenovod i testisnu arteriju, koja dovodi krv do testisa. U njemu se takođe nalazi pampiniformni pleksus, grupa vena koje odvođe krv iz testisa. Testisima je potrebna određena telesna toplota koja je ispod naše osnovne telesne toplote za optimalnu proizvodnju, zrelost i funkciju sperme. Telesna toplota u skrotumu je oko pet stepeni niža od one u stomaku ili karlici, a to je zbog prisustva pampiniformnog pleksusa, koji deluje kao protivstrujni izmenjivač toplote, hladeći krv u testisnoj arteriji pre nego što uđe u testise. Ovo pomaže u održavanju testisa na telesnoj toploti koja je potrebna za stvaranje spermatozoida dobrog kvaliteta. Kada se ove vene uvećaju, kao kod varikokele, pregrevanje testisa može smanjiti proizvodnju i funkciju spermatozoida, što može uticati na plodnost.

Većina muškaraca sa varikokelom nema simptome, ali varikokela izaziva zabrinutost iz mnogo razloga. Neke mogu da izazovu neplodnost i spori rast levog testisa tokom puberteta.

Može biti mnogo uzroka varikokele. Ako je protok krvi spor - krv se može nakupiti u venama. Takođe, veće vene koje se kreću od testisa ka srcu različito su povezane sa leve i desne strane. Potreban je veći pritisak na levoj strani da bi krv tekla kroz vene ka srcu. Ako krv teče unazad ili se nakuplja u venama, to može dovesti do oticanja vena. Retko, otečeni limfni čvorovi ili druge mase iza stomaka blokiraju protok krvi. To može dovesti do iznenadnog oticanja skrotalnih vena što je često bolno.

Varikokele se otkrivaju samopregledom skrotuma ili tokom rutinskog lekarskog pregleda. One su opisane kao uvećane vrećice zbog toga kako izgledaju i uroloji često proveravaju varikokele kada pacijent stoji. Možda će od vas biti zatraženo da duboko udahnete, zadržite i ispuštite dah dok vaš urolog opipa skrotum iznad testisa. Ova tehnika je poznata kao Valsalvin manevar. Omogućava vašem urologu da pronađe sve proširene vene.

Varikokele na ultrazvuku su vene šire od 3 milimetra sa pogrešnim protokom krvi tokom Valsalvinog manevra. Ultrazvuk takođe može pokazati veličinu testisa što je korisno kod dijagnostifikovanja varikokele kod tinejdžera. Ultrazvuk nije potreban ako se problemi ne osećaju tokom fizičkog pregleda.

Često se varikokele ne leče, ali se savetuje muškarcima koji imaju:

- probleme sa neplodnošću;
- bolove;
- slabiji rast levog testisa;
- abnormalan nalaz spermograma.

Ne postoje medikamenti za lečenje ili prevenciju varikokele, ali lekovi protiv bolova mogu pomoći. Postoji mnogo načina za operaciju varikokele. Svi uključuju blokiranje protoka krvi u venama pampiniformnog pleksusa. Operacija se izvodi pod opštom anestezijom, a dve najčešće operacije su:

- **Mikroskopska varikocektomija** - ovom tehnikom hirurrg pravi rez od 1 cm iznad skrotuma. Koristeći mikroskop, hirurrg vezuje sve male vene, ali izbegava vas deferens, arteriju testisa i limfnu drenažu. Postupak traje 2 do 3 sata, a pacijent istog dana odlazi kući.
- **Laparoskopska varikocektomija** - ovom tehnikom hirurrg ubacuje tanke cevčice u abdomen i izvodi

Oko 15 od 100 muškaraca ima varikokele. Teško je predvideti ko će od ovih 15 imati probleme sa neplodnošću izazvane varikokelom. Ipak, oko 4 od 10 muškaraca testiranih na probleme sa sterilitetom ima varikokelu i smanjeno kretanje spermatozoida, što nije povezano sa drugim defektima, rasom, mestom rođenja ili etničkom grupom. Iako se varikokela često nalazi kod muškaraca testiranih na neplodnost, 8 od 10 muškaraca koji imaju varikokelu nemaju problema sa neplodnošću.

ligaciju vene. Ovaj postupak je kraći i traje oko 30-40 minuta. Pacijent se vraća kući istog dana.

Zarastanje nakon operacije je brzo i bol je često blag, ali ne bi trebalo da imate jaču fizičku aktivnost 10 do 14 dana. Često se možete vratiti na posao 5 do 7 dana nakon operacije. Muškarci koji operaciju rade zbog problema sa neplodnošću treba da urade analizu spermograma tri do četiri meseca kasnije.

Perkutana embolizacija (kratko blokiranje vena) je nehirurška intervencija koju radi interventni radiolog. Ubrizgavanje kontrasta kroz cev sa rendgenskim navođenjem koristi se da se vidi izvor problema. Cilj je pronaći sve vene koje vode do varikokele. Radi se ili uz lokalni anestetik ili uz laganu sedaciju kroz vrlo malu rupu u preponama ili vratu. Metoda najčešće traje 45 minuta do sat vremena.

Lečenje nakon embolizacije je takođe relativno kratko sa samo blagim bolom i ne bi trebalo da vežbate 7 do 10 dana nakon procedure. Često se možete vratiti na posao jedan do dva dana kasnije. Stopa recidiva sa embolizacijom je jednaka hirurškoj, ali postoje slučajevi kada je embolizacija poželjnija u odnosu na operaciju.

Uticao rešavanja problema varikokele na neplodnost nije sasvim jasan. Neke studije pokazuju da se plodnost poboljšava nakon "sređivanja" varikokele, dok druge studije kažu da se ne poboljšava. Lečenje varikokele treba razmotriti zajedno sa drugim izborima lečenja plodnosti. Kod tinejdžera, gde je glavni razlog za operaciju spor rast testisa, nadoknađivanje rasta može, ali ne mora da se desi.

Autorka: Dragana Krstić

Predstavljamo vam udruženje

Krila u nama

BOJANA JEDOKSIĆ, PREDSEDNICA UDRUŽENJA KRILA U NAMA UČINILA NAM JE TU ČAST I PREDSTAVILA SVOJU MISIJU I CILJEVE NJENOG UDRUŽENJA, SA ŽELJOM DA SE SVI OSVRNEMO NA TEMU BOLESTI ŠTITNE ŽLEZDE KOJA JE SVIMA NAMA, KOJI PROLAZIMO KROZ LEČENJE STERILITETA, VEOMA BITNA. ZATO PROČITAJTE TEKST U NASTAVKU I UKOLIKO VAM JE POTREBNA POMOĆ I PODRŠKA JAVITE SE - KRILA U NAMA SU TU ZA VAS.

“Kad mi je pre 15 godina dijagnostikovao Hashimoto tiroiditis, nisam ozbiljno shvatala ovu bolest. U godinama potpunog neprihvatanja, sa lakoćom sam podnosila hladnoću, nesаницe, umor, oticanja... Ko zna koliko bih dugo bila u zabludi da je to sve u redu i da je to normalno kod svih ljudi, dok mom sinu sa 13 godina, nije dijagnostikovana ista autoimuna bolest?

Istog trena, postala sam svesna koliko mi je bilo teško i kako sam sve ove godine poricala da sam hronični pacijent, da ću do kraja život uzimati terapiju, boriti se sa tegobama i komplikacijama, i da to, jednog dana, čeka i moje dete!

Vođena najjačim motivom na svetu, zdravljem svoga deteta, osnovala sam Udruženje pacijenata sa bole-

stima štitaste žlezde, pod nazivom „Krila u nama“, sa glavnom idejom da se pruži podrška i omogući pristup stručnim medicinskim informacijama, kako bismo se, kao pacijenti osnažili i lakše prepoznali stanja kroz koja prolazimo, kao posledice bolesti štitaste žlezde.

Ukazivanje na značaj primene multidisciplinarnih metoda u prevenciji nastanka komplikacija, ali i blagovremeno otkrivanje bolesti štitaste žlezde, primarni su ciljevi udruženja pacijenata Krila u nama.

Želim da pozovem sve tihe junake i junakinje, hrabre i snažne da za sebe žele bolje i više, jer vi ste sa krilima rođeni.”

Problemi sa štitnom žlezdom su veoma česti. Međutim, većina ljudi ih malo poznaje i mogu proći nezapaženo, ali važno je biti na oprezu, jer štitna žlezda može poremetiti hormonsku ravnotežu tela, ometajući ovulaciju, uzrokujući nepravilne menstrualne cikluse, neplodnost i druge zdravstvene probleme.

Ovi problemi pogađaju žene više nego muškarce, posebno žene u 40-im i 50-im godinama i ovi problemi su malo poznati većini ljudi. Razlog tome je što su neki od simptoma koje mogu izazvati prilično nespecifični: umor, suva koža, nedostatak apetita, apatija, nervoza, gubitak kose, menstrualne nepravilnosti, osetljivost na hladnoću, promene telesne težine, zatvor. Ako se ovi

+381 61 175 52 23

krilaunama@gmail.com

www.krilaunama.org.rs

CILJEVI UDRUŽENJA

- Sprovođenje inicijative za podizanje svesti o učestalosti, etiologiji i terapiji oboljenjima štitaste žlezde
- Objedinjavanje jedinstvene baze pacijenata sa oboljenjima štitaste žlezde
- Podrška deci sa oboljenjima štitaste žlezde i roditeljima u obavljanju svakodnevnih aktivnosti
- Sumiranje proverenih i stručnih informacija o bolestima štitaste žlezde i sticanju novih životnih navika
- Isticanje važnosti sprovođenja aktivnosti na ranoj dijagnostici karcinoma štitaste žlezde i obezbeđivanju savremenih terapijskih metoda u lečenju karcinoma štitaste žlezde
- Ukazivanje na značaj primene multidisciplinarnih metoda u prevenciji nastanka komplikacija oboljenja štitaste žlezde
- Formiranje jedinstvene baze lekara specijalista endokrinologije i zdravstvenih ustanova, kojima se pacijenti mogu direktno obratiti za medicinski savet
- Rad na uvođenju ranog skrininga i odgovarajućih laboratorijskih analiza i obavezni sistematski pregled za odgovarajući uzrast
- Blagovremeno otkrivanje bolesti štitaste žlezde u cilju poboljšanja prognoze

problemi ne otkriju i ne leče, mogu izazvati druge ozbiljnije probleme, kao što su kardiovaskularni poremećaji ili neplodnost.

Ukoliko imate problem sa štitnom žlezdom ili vam je potrebna podrška u lečenju, možete kontaktirati Udruženje Krila u nama.

Međunarodna nedelja štitaste žlezde obeležena je od 23. do 29. maja, pod sloganom DEO KOJI NEDOSTAJE u organizaciji Srpskog tiroidnog društva i okviru nje mnogo se pričalo o bolestima ovog veoma bitnog

organa. Razgovor o štitnoj žlezdi je bio povod da se stručni lekari i novinari okupe na radnom doručku i razmene informacije, a Udruženje Šansa za roditeljstvo rado se odazvalo ovom pozivu i bilo deo ovog okupljanja. Međusobna podrška udruženja koja se bave podizanjem svesti o problemima, kao što je u ovom slučaju štitasta žlezda, jako je važna radi veće podrške svima koji se susreću sa ovim poteškoćama, veće vidljivosti i većeg odziva u javnosti – kako bi glas o našem, zajedničkom problemu bio jači.

Link4MED

Besplatna koordinacija VTO u inostranstvu

www.link4med.com
office@link4med.com
+381.60.0726.525

- VANTELESNA OPLODNJA
- DONACIJA JAJNIH CELIJA I SPERMATOZOIDA
- SUROGAT PROGRAMI

15 VTO klinika u 10 zemalja

- › preporuka odgovarajućeg programa i klinike
- › prevođenje dokumentacije
- › komunikacija sa bolnicama
- › besplatne konsultacije sa lekarima
- › organizacija putovanja

POPUSTI ZA ČLANOVE UDRUŽENJA ŠANSA ZA RODITELJSTVO

Znamo da borba sa sterilitetom može da bude veoma skupa i dugotrajna i zbog toga svim članovima Udruženja Šansa za roditeljstvo obezbeđujemo mnogobrojne pogodnosti. Uz potvrdu o članstvu u udruženju ostvarujete sledeće popuste i pogodnosti kod naših saradnika.

SGB FERONA iz Novog Sada: 5% popusta na postupke vantelesne oplodnje koji se plaćaju u punom iznosu. Popust se ne odnosi na kupovinu lekova.

SGB GENESIS iz Novog Sada: 5% popusta na biomedicinski potpomognutu oplodnju, aspiraciju jajnika, sve vidove pregleda, operativne i sve druge pripreme za postupak, krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona.

EMBRYOCLINIC klinika iz Soluna: 8% na procese vantelesne oplodnje, donacije i krioprezervacije.

EMBRYOLAB klinika iz Soluna: popust od 220 EUR na prvu godinu čuvanja zamrznutih embriona iz stimulisanoog ciklusa.

UNICA klinika iz Češke Republike: popust od 5% na sve procedure vezano za biomedicinski potpomognutu oplodnju, 5% popusta na donaciju reproduktivnih ćelija i embriona, 5% na krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona i transfer zamrznutih embriona.

IAKENTRO MEDICAL CENTAR klinika iz Soluna: popust od 10% na sve procedure vezane za biomedicinski potpomognutu oplodnju, donaciju reproduktivnih ćelija i embriona, krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona i transfer zamrznutih embriona (FET).

KLINIKA JEVREMOVA ČLANICA MEDIGROUP iz Beograda: popust 5% na postupke vantelesne oplodnje u stimulisanoj, spontanom i modifikovanom spontanom ciklusu, embriotransfer odmrznutih embriona, postupke krioprezervacije embriona, jajnih i semenih ćelija i tkiva, pripreme za postupak i preglede. 5% na procedure u cilju povećanja uspešnosti postupka BMPO poput magnetne selekcije spermatozoida, inicijacije endometrijumima i 10% popusta na neinvazivno snimanje embriona - Time Laps i histeroskopiju. Popust se ne odnosi na kupovinu lekova!

OPŠTA BOLNICA ANALIFE iz Beograda: popust 5% na sve usluge vezano za proceduru vantelesne oplodnje, proces zamrzavanja, ultrazvučnih pregleda, histeroskopije, HyCoSy, kao i 4D ekspertskeg pregleda plus fetalna ehokardiografija u trudnoći.

MEDICAL CENTAR INTERSONO iz Ukrajine: popust 5% na sve procedure vezano za biomedicinski potpomognutu oplodnju, 5% popusta na donaciju reproduktivnih ćelija i embriona, 5% popusta na krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona i transfer odmrznutih embriona (FET).

UNITA&IVF TURKEY klinika iz Turske: popust od 10% na sve procedure vezano za biomedicinski potpomognutu oplodnju, krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona i transfer zamrznutih embriona (FET).

PEDIEOS IVF CENTER klinika sa Kipra: popust 10% na sledeće procedure: IVF i ICSI; IVF postupak uz donaciju i jajne ćelije i spermatozoida; Čuvanje jajnih ćelija i spermatozoida; Kriotransfer; Zamrzavanje jajnih ćelija i spermatozoida.

PRONATAL MEDICAL GROUP iz Češke Republike: 7% popusta na sve pakete za lečenje (IVF tretman sa sopstvenim reproduktivnim ćelijama, donorski program reproduktivnih ćelija i embriona). Popust se ne odnosi na kupovinu lekova. 20% popusta na PGT testiranje u genetskoj laboratoriji klinike Pronatal.

MEDIMALL IVF CLINIC klinika iz Atine: 10% popusta na sve svoje usluge u klinici.

NEWLIFE IVF GREECE klinika iz Soluna: Donacija jajnih ćelija - 300 EUR popusta na ukupnu cenu tretmana; Donacija embriona - 300 EUR popusta na ukupnu cenu tretmana; Besplatne medicinske konsultacije u klinici ili putem video poziva za sve opcije IVF tretmana; Besplatan ultrazvučni pregled za proveru ovarijalne rezerve (pregled antralnih folikula) ili 3D ultrazvuk na sredini ciklusa kako bi se proverio endometrijum; Besplatno zamrzavanje sperme za pacijente koji će tretman raditi u klinici.

SGB BEOGRAD iz Beograda: popust od 5% na kompletan postupak vantelesne oplodnje - stimulaciju, aspiraciju i transfer.

FORSA GLOBAL medicinska agencija iz Ukrajine: popust od 2000 EUR na surogat program i 200 EUR na program donacije jajnih ćelija.

REPROMEDICA klinika iz Bratislave: popust od 5% na donaciju reproduktivnih ćelija.

MINI - IVF CENTER iz Ukrajine: 400 EUR na IVF programe i preimplantacionu genetsku dijagnostiku i 3000 EUR na surogat programe.

GENESIS MEDICAL CENTAR iz Rusije: popust od 10% na procedure povezane sa asistiranim reproduktivnim tehnologijama (ART); donaciju reproduktivnih ćelija i embriona; krioprezervaciju, zamrzavanje i odmrzavanje embriona i krioembriotransfer (FET). Popust se ne odnosi na laboratorijske testove.

PRONATAL BEOGRAD klinika iz Beograda: 20% na prve konsultacije, 5% na aspiraciju i 5% na embriotransfer.

CLAYO CLINIC iz Praga: besplatan pregled HALO sperm – merenje DNA fragmentacije spermatozoida i besplatno zamrzavanje sperme i čuvanje na godinu dana.

AQUALAB PLUS: 20% popusta od redovne cene na biohemiju, mikrobiologiju i hematologiju. 10% popusta od redovne cene na genetiku i patohistologiju.

PASTER B laboratorija iz Jagodine: popust od 10% na sve biohemijske analize čija cena prelazi više od 5.000,00 RSD. Odobreni popust se ne odnosi na mikrobiološke analize.

SIM LAB laboratorija: 40% na mikrobiologiju; 20% na hormone, viruse i biohemiju; 30% na utvrđivanje krvne grupe; 10% na kariotip; 10% na trombofilije; 50% na spermogram + spermokultura; 54% na paket za žene (Ureaplasma, Chlamidia, Mycoplasma, Cervikalni bris, vaginalni bris, bakterijska vaginoza + gonorrhoea (gratis); paket za muškarce 2.000,00 RSD (Ureaplasma, Chlamidia, Mycoplasma + bris na gljivice).

BEO-LAB LABORATORIJE: do 30 % na biohemijske i mikrobiološke analize; 30 % na TORCH analize; 30 % na analize za virusne hepatitis i HIV; do 20% na patohistološke analize; 20% na PCR dijagnostiku HCV, HIV i citomegalovirusa; do 10% na genetičke analize; Usluga uzimanja genitalnih briseva je besplatna za sve članove Udruženja. 20% na Brzi Antigenski test na Covid -19.

HUMAN POLIKLINIKA I LABORATORIJA iz Niša (Aleksinac, Prokuplje, Vranje): popust od 15% na biohemijske i mikrobiološke analize i 10% na genetske analize i analize krvi koje se rade PCR metodom.

TECTUM POLIKLINIKA I LABORATORIJA iz Požarevca: 20% na spermogram i spermokulturu, 10% na hormone i PAPA test, 20% na viruse (Hepatitis B, Hepatitis C, HIV, TPHA), 20% na vaginalni bris, 10% na bris Chlamydia, Ureaplasma i Mycoplasma.

LABORATORIJA HEMIKAL iz Lazarevca: popust od 15% na sve biohemijske, mikrobiološke i hematološke analize u laboratoriji u Lazarevcu.

NOVA LABORATORIJE iz Beograda: 50% na sve usluge koje pruža mikrobiološka laboratorija "NOVA MIKRO LAB"; 10% na sve genetske analize (trombofilije, mikrodeleciju Y hromozoma, HPV tipizaciju); 30% na sve ostale usluge koje pruža laboratorija za medicinsku biohemiju "NOVA MED+".

DEMETRA LAB laboratorija iz Subotice: 30% na sve analize koje su potrebne za oba partnera, besplatna analiza krvne slike, šećera i urina kod članica u toku ostvarene trudnoće u trajanju od svih 9 meseci.

LABORATORIJA PASTER iz Beograda: 50% na mikrobiološke analize; 50% na spermogram i spermokulturu; 25% na virusološke analize i biohemiju.

CLINICA SANTE LABORATORIJE: popusti na pakete analiza za komisiju za VTO; Pakete analiza za ispitivanje uzroka steriliteta; Serologija; Hormoni; Profile trombofilije; TORCH.

BIODIAGNOSTICA laboratorija iz Beograda: 20% popusta na sledeće analize: biohemijske analize; hematološke analize; imunološke analize (hormoni, tumor markeri...); mikrobiološke analize sa virusologijom i parazitologijom.

POLIKLINIKA ALBA iz Paraćina: 20% na sve ginekološke preglede.

POLIKLINIKA HUMANO iz Niša: 10% popusta na ultrazvučni 3D skener dojke.

TECTUM POLIKLINIKA I LABORATORIJA iz Požarevca: 30% na inseminaciju.

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA GEMELLI iz Beograda: 20% popusta na sve usluge u ordinaciji.

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA FEMMEDIK iz Beograda: popust od 10% na sve usluge u ordinaciji i 15% popusta na ispitivanje prohodnosti jajovoda HyCoSy metodom.

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA PALMOTIĆEVA iz Beograda: popust od 10% na laparoskopske operacije; 10% na klasične operacije; 5% na dijagnostičku histeroskopiju; 5% na operativnu histeroskopiju (popust ne uključuje HP dijagnostiku); 10% na vaginalni UZ pregled u sklopu lečenja steriliteta.

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA RADOJČIĆ GIN iz Beograda: popust od 10% na sve usluge koje ordinacija pruža.

GINEKOLOŠKA ORDINACIJA ETRA MEDIC iz Niša: popust od 10% na sledeće usluge - ginekološki pregled i kontrolni pregled, kolposkopija, ginekološki ultrazvuk, dopler ultrazvuk u trudnoći, ekspertski ultrazvuk, ultrazvuk dojki, ultrazvuk i dopler dojki, konsultacije, CTG, ultrazvuk u trudnoći + CTG, pregled u vezi steriliteta, folikulometrija, spermogram.

APOTEKA JAGODA iz Novog Beograda: popust od 10% od redovne cene suplemenata. Popust od 7% od redovne cene hormonske terapije.

ZU APOTEKA MAGISTRA ŽIVANOVIĆ iz Beograda: popust od 10% od redovne cene suplemenata. Popust od 5% od redovne cene lekova za hormonsku terapiju.

AVIVA VEŽBE članovima Udruženja Šansa za roditeljstvo obezbedila je popust od 30% na cenu vežbi.

KOMPANIJA OPTIX d.o.o. iz Beograda članovima Udruženja Šansa za roditeljstvo obezbedila je popust od 25% na cenu prilikom kupovine ili porudžbine mini mikroskopa MAYBE BABY.

CORD iPS iz Novog Sada: popusti na ekspertne prenatalne testove: za Verified basic test – 30 EUR, za Verified plus test – 40 EUR, za Verified ALL CHR test – 70EUR, za Verified ALL CHR+MCR test – 100EUR.

NEW MED d.o.o: popust od 10% na suplement GYNOS na online shopu www.newmed.rs/online-shop ili na poručene 3 kutije proizvoda GYNOS jedna kutija gratis.

PREMIUM GENETICS iz Novog Sada: popust od 50 EUR na prenatalni test Veracity i popust od 100 EUR za čuvanje matičnih ćelija u Future Health banci.

KOMPANIJA PERUVIAN SUPERFOODS: popust od 20% na sve proizvode iz asortimana prikazanog na webshop-u: www.superfoodsrb.com/shop.

SPECIJALISTIČKA ORDINACIJA LILO, CENTAR ZA ISHRANU – iz Beograda: 20% popusta na usluge prvog pregleda dijetologa, 20% popusta na svaki kontrolni pregled.

KOMPANIJA ALEKSANDAR MN iz Beograda: popust od 15% na kupovinu preparata Fertility Aid MD for men i Fertility Aid MD for women na on-line shopu kompanije prodavnica.aleksandarmn.com.

WEB PORTAL AUB iz Beograda: popust od 10% za iznajmljivanje stanova.

KOMPANIJA NOUVA VITA popust od 10% na redovnu cenu za kupovinu BABYLAB suplementa. Popust ostvarujete tako što pri poručivanju u kontakt formi unosite kod ŠANSA.

Autorka: Miroslava Subotić

TOKSOPLAZMOZA TORCH

OBAVEZNA ANALIZA PRED VANTELESNU OPLODNJU

TORCH test predstavlja skrining metodu za nekoliko određenih bolesti. Često bi sve one mogle biti bezazlene, osim za žene koje planiraju trudnoću ili su u drugom stanju. S obzirom na to da je ova analiza vrlo često na spisku onih koje radimo pre vantelesne oplodnje ili tokom lečenja steriliteta, ovim tekstom želimo da objasnimo šta svako slovo ove analize znači.

Najpre da kažemo da neke od ovih bolesti mogu u trudnoći da utiču na zdravlje bebe i to tako da dovedu do nekih anomalija bebe kao što su oštećenje sluha, vida, čak se i neke mentalne smetnje mogu pojaviti, kao i neke srčane mane, niži nivo trombocita ili žutica.

TOKSOPLAZMA

Toksoplazma je parazit čiji je domaćin mačka, tako da su mačke ili njihov izmet najčešći izvor ove infekcije, ali ponekad se mogu pojaviti i u mlečnim proizvodima ili u neobrađenom mesu. Toksoplazma može da izazove infekcije oka i poremećaj nervnog sistema bebe, a nažalost, u prva tri meseca trudnoće može da dovede do pobačaja.

OSTALE BOLESTI

U grupu ostalih bolesti u ovom testiranju spadaju: Sifilis, Hepatitis B i virus ovčijih boginja.

Bakterija Spirohete koja izaziva Sifilis je veoma osetljiva na antibiotik pa se danas retko i izoluje, a ukoliko se ipak pojavi ona može da dovede do teških anomalija ploda ako prođe kroz posteljicu i stigne do bebe.

Virus Hepatitisa B je jako zarazan i brzo se prenosi i to preko telesnih tečnosti i putem krvi. Praksa je da se beba neposredno nakon porođaja vakciniše antitelima kako bi se eliminisalo prenošenje bolesti. Ovaj virus može da se pojavi u dva oblika i to hronično i akutno. U hroničnom obliku posle nekog vremena može doći do razvoja ciroze jetre dok se u akutnom pojavljuje žutica, bolovi u zglobovima, bolovi u predelu jetre i temperatura.

Kada su ovčije boginje u pitanju retko dolazi do ozbiljnih anomalija i inače samo u veoma malom procentu (do 3%) dolazi do oboljenja u prvih 6 meseci trudnoće, a prilikom takođe malog broja oboljenja u trećem trimestru beba može da se rodi sa osipom na koži.

RUBEOLA

Rubeola može da bude veoma opasna kod trudnica i zato se uvek u pripremi ispituje jer može da izazove ozbiljne probleme u razvoju bebe, a neki od njih mogu da budu problemi sa nervnim sistemom, autizam, imunološke bolesti, problemi sa vidom, sluhom, srcem...

CITOMEGALOVIRUS (CMV)

Ovaj virus je iz grupe herpes virusa i važi za opasnije viruse jer ukoliko se beba zarazi u stomaku majke, trećina beba ima za posledicu veoma težak oblik retardacije. Posledice kao što su upala pluća, hepatitis, bolesti krvnog sistema mogu da se pojave ukoliko se beba zarazi tokom dojenja ili na porođaju. Klinička slika se opisuje tako da se javlja slabost, groznica, umor, uvećani limfni čvorovi.

HERPES SIMPLEKS VIRUS

Herpes simpleks virus (HSV) je veoma zarazan ali samo kod petine slučajeva dolazi do infekcije bebe tokom trudnoće i tada, nažalost, može da dovede

T - Toksoplazma (Toxoplasmosis)

O - Ostale bolesti (Sifilis, virus ovčijih boginja ili Varicella zoster virus, Hepatitis B virus)

R - Rubeola (virus Rubellae)

C - Citomegalovirus

H - Herpes simpleks virus (HSV1 i HSV2)

do pobačaja ili infekcija kod bebe. Ako se otkrije u trudnoći on je indikacija za carski rez zbog opasnosti zaražavanja bebe na porođaju.

KAKO SE UZIMA UZORAK I DA LI JE POTREBNA POSEBNA PRIPREMA?

TORCH test se radi iz uzorka venske krvi i nije potrebna posebna priprema. Rezultati obično stižu za nekoliko dana.

ŠTA POKAZUJU REZULTATI TORCH TESTA?

Rezultati pokazuju da li je bilo infekcije ovim virusima, ili da li je trenutno prisutna infekcija nekim od njih, na osnovu količine IgM i IgG antitela (povećan titar IgM – prisutna infekcija, povećan titar IgG – nekada je bilo infekcije; ukoliko nema titra, onda nije nikada bilo infekcije). Na ovaj način se određuju dalje preventivne ili mere lečenja koje treba preduzeti da bi ishod i za mamu i za bebu bio najpovoljniji.

Autorka: Dragana Krstić

ŠESTI FESTIVAL POTPOMOGNUTE OPLODNJE

Zajedno do cilja

Kao i svake godine, tako i ove, organizujemo najveći događaj u regionu koji okuplja sve ljude koji su na različite načine povezani sa temom steriliteta i vantelesne oplodnje. Pod jednim pojmom, na jednom mestu će se ponovo okupiti svi oni koji učestvuju u rađanju deteta. Od želje do realizacije.

Ove godine ZAJEDNO DO CILJA idemo 12. oktobra i to na dobro poznatoj lokaciji u hotelu Holiday Inn, na Novom Beogradu, s početkom u 10 časova. Zaista još jednom želimo da pokažemo ljudima da u svom problemu nisu sami i da nisu prepušteni sami sebi. Tu smo mi, da pomognemo i podržimo.

Na ovogodišnjem Festivalu pridružiće nam se lekari iz Srbije i inostranstva koji se bave lečenjem steriliteta i vantelesnom oplodnjom, kao i svi oni koji kroz svoj rad doprinose da borba do roditeljstva bude lakša i jednostavnija. Festival i ove godine ima svoj štandovski deo gde ćemo, tokom celodnevnog druženja, razgovarati sa učesnicima i dobiti detalje o tome na koji način nam mogu pomoći. Naravno, drugi deo je već dobro poznat, a to su diskusije, osmišljen kako bismo pitali lekare baš sve što nas zanima o dijagnozama i procesima lečenja, naučili nešto o intervencijama i inovacijama u VTO svetu, ali i lakše nastavili dalje do bebe. Treći deo, mnogima i najbitniji, su besplatne konsultacije individualnog tipa, kako bismo na jedan intimniji i detaljniji način saznali šta bi trebalo da uradimo da bismo rešili naš problem. Konsultacije se održavaju u odvojenoj prostoriji i imate samo svoje vreme sa lekarom iz Srbije ili inostranstva (vaš lični izbor, sami određujete kod kog lekara ćete zakazati termin za konsultacije) – i što je

najvažnije **potpuno besplatno**. Potrebno je samo da pratite najavu i zakažete svoj termin na vreme. Kao i do sada, sve informacije o predstojećem Festivalu, kao i konsultacijama pronaći ćete na našem sajtu festival.sansazaroditeljstvo.org.rs

Ove godine, zbog velikog interesovanja i potrebe, organizujemo i radionicu sa psihologom. Naša draga Milica Glintić će vas provesti kroz emocije u lečenju steriliteta i na pravi način pomoći da razumete to što osećate, a kroz grupu ćete osetiti podršku i vetar u leđa da nastavite dalje.

Festival potpomognute oplodnje osmišljen je kao kruna podrške koju Udruženje Šansa za roditeljstvo pruža svima iz zemlje i okruženja koji se suočavaju sa problemom neplodnosti. Sva pitanja, nejasnoće i probleme trudimo se da pojasnimo i rešimo uz pomoć lekara na našim diskusijama – verujemo da zbog toga već sada za njih vlada veliko interesovanje. Zato sačuvajte ovaj dan za druženje koje će nam, nadamo se, olakšati put i u narednom periodu doneti mnogo Šansinih beba.

VIDIMO SE 12. OKTOBRA i idemo ZAJEDNO DO CILJA!

Autorka: Marijana Arizanović

EmbryoKlinika je višestruko nagrađivana i izuzetno moderna klinika za asistiranu reprodukciju i vantelesnu oplodnju (VTO), sa timom lekara specijalista iz Grčke i Velike Britanije, a za potrebe pacijenata iz Srbije i regiona, zapošljava i osoblje sa znanjem srpskog jezika.

Dr. Elias Tsakos, MD (Hons), FRCOG
Ginekolog – Akušer – Konsultant
Član Kraljevskog Koledža Ginekologije u Londonu
Medicinski Direktor

Naše usluge

1. In Vitro Fertilizacija (IVF)
2. Mikrofertilizacija / Intra-citoplasmatska injekcija spermatozoida (ICSI)
3. Asistirani hatching (AH)
4. Kultura blastociste
5. Bioinkubator sa permanentnim embrio monitoringom
6. Vitriifikacija i čuvanje jajnih ćelija i embriona
7. Donacija jajnih ćelija/ sperme/ embriona
8. Testikularna spermo ekstrakcija/aspiracija (TESE, FNA)
9. Indeks DNK fragmentacije sperme
10. Histeroskopija
11. Psihološko savetovanje i podrška
12. Holistička nega

Ul. Adrianoupoleos br. 6,
55133 Kalamaria, Solun, Grčka
Tel.: +30 2310 420 020,
E-mail: info@embryoclinic.eu
www.embryoclinic.eu

20
YEARS
CELEBRATING LIFE

Poverenje je važno kada stvarate porodicu

